

levērojamas
personas –
Faraons un Džaspers.

➔ 8. lpp.

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Kurzemnieks

Cena
0,68 eiro

Nr. 3
(11 385)

Pirmdiena, 2019. gada 7. janvāris

Mediķiem jauni auto

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta (NMPD) mediķi Latvijā tikuši pie 35 jauniem operatīvajiem transportlīdzekļiem. Jaunajā automašīnā pie pacientiem mediķi dodas arī Skrundā.

Ārsta palīdzes Anda Valdmane un Vilma Bladžinauska un autovadītājs Vilnis Bulavs piektdien tika pie jaunas automašīnas.

„Līdz martam plānots Kurzemē saņemt vēl piecus jaunus transportlīdzekļus,” stāsta NMPD Kurzemes reģionālā centra vadītāja Inese Ozoliņa. „Automašīnas ir ar četru riteņu piedziņu un pielāgotas braukšanai pa lauku ceļiem, kā arī aprīkotas tā, lai tajās būtu droši gan pacientam, gan personālam un lai mediķi ērti varētu strādāt. Līdz šim Skrundas mašīna jau nobraukusi 411 647 km, vēl ir tehniski labā stāvoklī, labi uzturēta. To plānots

izmantot kā rezerves mašīnu.”

Jaunajā automašīnā strādā ārsta palīdzes Vilma Bladžinauska un Anda Valdmane, abas ir no Aizputes, bet šoferis Vilnis Peskops dzīvo Kuldīgā un Skrundas ātrajos strādā no 2008. gada. Vilnis pilda arī vecākā autovadītāja pienākumus, abas mediķes ir sertificētas ārsta palīdzes, visi trīs strādā profesionāli, viņiem ir augsta atbildības izjūta, komentē I. Ozoliņa. Vilma esot arī darbaudzinātāja, jo ieinte-

resējusi divus jaunus kolēģus, kuri studē medicīnu un šobrīd jau patstāvīgi strādā brigādē kā diplomēti ārsta palīgi.

Latvijā ik dienas līdz pat 190 brigāžu dodas ap 950 izsaukumos. Mediķu brigādes izvietotas 103 vietās valstī. Viens operatīvais medicīniskais transportlīdzeklis gadā nobrauc vidēji ap 60 tūkstošiem kilometru.

Anna Bivbāne
Lāsmas Reimanes foto

Alsungā lopi sagāž žogu, bet Skrundā vairāki uzvedas neadekvāti.
No kārtības sargātāju ikdienas.

➔ 3. lpp.

Kādi ir Vīgantū ģimenes noslēpumi bērnu audzināšanā?

Kopīgs darbs un lauku mīlestība Rendas pagasta Apiņos, vecāku iesaistīšanās Kuldīgas Centra vidusskolas dzīvē. Ne vienmēr vajag ko pretī, ja tiek dots no sirds – tāda ir Evitas Vīgantes atziņa.

➔ 4. lpp.

„Dators un grāmata nav jāpretnostāta. Spēja saprast vajadzīga abos gadījumos, burtiņi tiek lietoti, bet pietrūkst prasmes koncentrēties, pie kaut kā apturēt uzmanību,”

saka dzejniece Inese Zandere.

➔ 6.-7. lpp.

➔ 12. lpp.

Radošās darbnīcas brīvlaikā.

Mārtiņš Mednieks:

„Pats nespētu, kā izdodas visu paspēt. Man vajadzētu vairāk par 24 stundām diennakti.”

Mārtiņš ir Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikuma galdnieku skolotājs, novada domes deputāts, Snēpeles amatierteātra aktieris, tētis trīsgadīgajam Robertam, vīrs Solvitai.

➔ 5. lpp.

Trešdien, 9. janvārī:

- Skolotājas Ilzes Oses metodes.
- Uzņēmēju un amatnieku gada balvas nominanti.
- Agris Kimbors par sportu.

9177140719750241 02

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Tas tiešām būs brīnums

Daiga Bitiniece,
tāl. 63350567;
daiga.bitiniece@kurzemnieks.lv

Šodien ir pirmdiena. Šīs rindas rakstītas piektdien pēcpusdienā ar tādu kā *ak vai*, nu kāpēc gan Valsts prezidentam tikai pirmdien jātiekas ar potenciālo jaunveidojamās valdības vadītāju Krišjāni Kariņu. Šodien tas top skaidrs. Ērams, ka piecu partiju valdība beidzot tiks izveidota, Saeimā apstiprināta un diskusijas varēs turpināties vien par to, cik tā būs, pirmkārt, laba, otrkārt, cik ilgtspējīga. Vērojot no attāluma, ir skaidras pāris lietas. Piecām partijām ir pietiekams balsu skaits, lai

„Ja valdīs vienprātība. Par to gan ir šaubas.”

varētu īstenot visdažādākās, vispārīgākās un visnepopulārākās idejas. Protams, ja valdīs vienprātība. Par to gan ir šaubas, ja ieklausās kaut vai Alda Gobzema retorikā – neatbalstīšot valdību, kaut to veidos paša partija. Bet būtu bijis arī dīvaini, ja KPV LV būtu lēmusi atstāt sevi opozīcijā. Jau zinām, kāds liktenis šajās vēlēšanās piemeklēja tur četrus gadus esošo Latvijas Reģionu apvienību un partiju *No sirds Latvijai*.

Taču vienprātība panākta jautājumā par Zaļo un Zemnieku savienības (ZZS) atstāšanu opozīcijā, kas nepāšaubāmi būs stipra – gan ZZS, gan *Saskaņā* ir gana pieredzējuši politiķi. Stipra opozīcija ir laba lieta, neļauj

slīgt pašapmierinātībā spēles noteicējiem un pašiem dod iespēju vērtēt savas kļūdas. Piekritīsiet – ne jau visi šīs partijas politiķi ir vecās politikas nesēji. Tikpat labi to var teikt arī par dažu labu politiķi no iespējamās jaunās valdības veidotājiem.

Ja pieņemam, ka valdības vadītājs ir Krišjānis Kariņš, tad prātā uzreiz nāk divas domas. Pirmā – kā Eiropas Parlamenta deputāts viņš pratis iestāties par Latvijas interesēm, otrā – pretstatā Robertam Zilem, kurš atteicās nākt stūrēt tik sarežģītu valdību, ir ar mieru iemainīt Briseles labumus pret darbu Rīgā. Turklāt cilvēks prot vairākas svešvalodas, ir ieguvis labu izglītību ārzemēs, ir ar plašāku skatu uz pasaules norisēm, kā arī ar interesi par notiekošo Latvijā, kur strādā viņa dzīvesbiedre un mācās visi četri bērni. Bet kā ar vadītājam nepieciešamajām īpašībām? Kā ar vietējās politikas *virtuves* pārzināšanu? Bet jādomā, ka *Jaunās Vienotības* frakcija būs stingrs atbalsts, jo ir taču iemesls centties – tas tiešām būs brīnums, ja partija, kas ieguvis vismazāk vietu Saeimā un kas bija uz izjukšanas sliekšņa, nu vadīs valdību.

Kariņš būtu 14. Ministru prezidents. Ja skaita, ka Ivars Godmanis, Andris Šķēle, Aigars Kalvītis, Valdis Dombrovskis un Laimdota Straujuma vadījuši divas vai trīs valdības, tad šī sanāk 21. valdība kopš Atmodas.

TRĪS VIEDOKĻI

Otrā labdarības akcija *Dod pieci!* ir beigusies. Nedēļas laikā saziedotie 120 000 eiro tiks jaunas mācību programmas izveidei vecākiem, kas gaida ģimenē ienākam bērnu. Kā vērtējat akcijas norisi un sabiedrības atsaucību?

Likt sarunāties

1. Toms Grēviņš, *Pieci.lv* jeb LR5 dīdžejs: – Uzskatu, ka šis satura ziņā bija visu laiku vērienīgākais labdarības maratons. Arī diskusijas sabiedrībā vērtējamās ar plus zīmi. Medija uzdevums ir likt cilvēkiem sarunāties, nevis uzspiest vienu vai otru viedokli. Saziedotais skaits neko nepasaka. Jāpavērtē maratona norise un dziesmu pieprasījums. No simts izvēlētajām dziesmām vispieprasītākā bija *Vērtības*, par kuru nobalsoja ap 300 ziedotāju

ar dažādām summām. Sākām no nulles. Mūsu komanda izdarīja maksimumu. Mēs jau nenodarbojamies ar ziedotāju piesaisti, tas nav galvenais mērķis. Tā bija uzdrošināšanās runāt par prevenciju. *Dod pieci!* ir labdarības akcija, bet tās uzdevums ir izgaismot tēmas, par kurām nesarunājamies. Bērni dzīvo bērnunamos – viss kārtībā. Bērni ar īpašām vajadzībām nevar iziet no mājas, jo citi uz viņiem blenž. Nu un tad? Lai sēž istabā! Mēs gribam likt sākt runāt par to,

sākot ar dīdžejiem, kuri ikdienā vienkārši atskaņo Intaru Busuli vai *Prāta vētru*, līdz cilvēkiem, kuri šajās problēmās iedziļinās. To varēja just maratonā. Atšķirībā no akcijām, kuras runā par jau esošu problēmu, mēs pirmoreiz pamēģinājām prevencijas ceļu, un tas izdevās. Nemaz nerunājot par to, cik tēvi pēc daļai sabiedrības neērtās reklāmas sabiedriskajos medijos svētku brīvdienās atlika savas lietas un paspēlējās ar bērniem.

Pavirzīs domāšanu

2. Ilona Talente, Kurzes mes ārpusģimenes aprūpes atbalsta centra *AIRI* vadītāja: – SOS organizācija un mūsu centrs atbalsta šādu akciju, jo tā pievērš uzmanību un izglīto. Jau pateicoties pagājušā gada *Dod pieci!*, sabiedrība ieraudzīja, cik svarīgi, lai bērni dzīvotu ģimenē, nevis bērnunamā. *Dod pieci!*

mērķis noteikti nebija pateikt, ka vecāki neprot par bērniem rūpēties, kā varbūt kādam ienāca prātā. Arī es esmu apguvusi mācību programmas un sapratusi, ka ir lietas, kuras darām ar rušību, bet varam citādāk. Pat labi vecāki izglītojoties var kļūt vēl labāki. Nezinu, kāpēc sabiedrībā pavīdēja neizpratne, gandrīz nosodījums.

Varbūt par maz tika iepriekš skaidrots mērķis? Redzam – vecāki atpērkas no bērniem ar dāvanām, jo nemāk citādi. Un tikai tad, kad sākas uzvedības, atkarību problēmas, sāk domāt, kāpēc tā. Cilvēki vairāk grib ziedot redzamām problēmām. Man liekas, ka šī akcija pavirzīs sabiedrības domāšanu.

Psiholoģiskais minimums

3. Aigars Blūms, mājturības un tehnoloģiju skolotājs, divu meitu tēvs: – Tas būtu arī manu sapņu piepildījums, ja šīs akcijas mērķis pilnībā īstenotos. Saku to kā pedagogs, jo ikdienā nepārtraukti strādāju ar *sabojātām* personībām – cilvēciņiem, kuri bīdās pa dzīvi, paši netiekot galā –, bet palīdzēt viņiem neviens īsti nespēj. Personības pamati veidojas līdz trīs gadiem. Abu meiteņu

klasēs bija labi ja trīs ģimenes, kurās ir abi vecāki. Ar kādu skaudību draudzenes skatījās uz Lieni, jo viņai ir tēvs! Esmu mēģinājis klasēs *lāpīt* tos robus, izskaidrot nevēdētības. Jau kurā paaudzē Latvijas sabiedrībā ir nepilnas ģimenes, draņķīgas attiecības. Sibīrijā nomērdēti tēvi, vectēvi – īsti *veči*, kuri varēja saviem dēliem, mazdēliem iedot pamatu. Internets dod nevēdētīgus

padomus, ar kuriem senču kļūdas neizlabot. Ja valsts varētu nodrošināt finansējumu vecāku mācību programmām, tad nauda nebūtu jāvāc. Šādas akcijas jāturpina. Es ierosinātu elementāru pamatkursu, jau veidojot jauno ģimeni. Piemēram, piesakoties laulību reģistrācijai vai dzemdībām, iedot tēva psiholoģisko minimumu.

Daina Tāfelberga

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Kāda jums ir bijusi pieredze ar Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu?

Guntis Daubars, skolotājs: – Paldies Dievam, nekāda, jo nav bijusi vajadzība. Arī ar draugiem, radiem un paziņām par tādām lietām neesam runājuši, tā kā neko nevaru pateikt.

Jānis Feldbergs, pedagogs: – Radniekiem bija nepieciešama palīdzība. Mediķi atbrauca laicīgi, strādāja operatīvi, tā kā uzskatu, ka viss ir kārtībā.

Sanda Moča, audzina bērniņu: – Kad gaidīju bērniņu, uz dzemdībām izsauca ātro palīdzību. Atbrauca desmit minūšu laikā, mediķi bija laipni un palīdzēja. Viss bija ļoti labi.

Baiba Mateviča, direktora vietniece audzināšanas darbā Kuldīgas 2. vidusskolā: – Mums ātrā palīdzība nav braukusi pakaļ, bet paši divas reizes esam braukuši uz uzņemšanas nodaļu. Ir tikai pozitīva pieredze. Mamma ir daktare, zinu, ka dokumentiem jābūt, tādēļ nekādi pārpratumi nevar rasties. Personāls bija atsaucis un jauks.

Ilāra Pētersone, mājsaimniece: – Man pašai nav bijusi vajadzība, bet pie vīra ir braukts vairākkārt. Vienā reizē viņš nevarēja piecelties no gultas, jo bija sliktā dūša. Kad mediķi atbrauca, uzreiz tā dziļdomīgi tika uzdots jautājums par to, ko vakar darījis. Bija nepatīkama sajūta. Bet kopumā ir laba attieksme, atbrauc laicīgi.

Sergejs Pencaks, strādā tirdzniecībā: – Es vērtspilī dzīvoju blakus slimnīcai. Ja ir kāda vajadzība, ejam uz turieni. Ļoti ilgi jāgaida – trīs četras stundas, kamēr dakteris pieņem, bet tad tur arī visu izdodas nokārtot. Ātro palīdzību neesmu saucis.

Jolanta Hercenberga
Lāsma Reimanes foto

MANUPRĀT

Dzīvot pa īstam

Visdārgākais cilvēka dzīvē ir viņa laiks, bet bieži vien mēs to nenovērtējam, izšķiežam. Ir cilvēki, kuri savā laikā paspēj izdarīt tik daudz, ka nevar saprast, kā viņiem tas izdodas. Runā, ka visvairāk dzīves laiks tiek izšķiests ikdienas rutīnā un ka īsti vērtīgs laiks ir tikai tas, ko veltām sevī pilnveidošanai, jauniem iesaistītiem vai darbam vispārības labā. Tad nu nevar saprast, vai par lietderīgām var uzskatīt stundas, kas pavādītas, skatoties seriālus vai *sērfojot* internetā. Tiek taču gūti jauni iespaidi un emocijas! Bet šīs nodarbes tiek uzskatītas par lielākajiem laika zagļiem. Vienam šķiet, ka viņš vērtīgi pavada laiku, ejot pastaigā, citam – mācoties svešvalodu vai apmeklējot kursus. Laikam jau visu nosaka paša attieksme – ko pats uzskati par vērtīgi pavādītu laiku. Galvenais – dzīvot daudzveidīgi un tā, lai ir interesanti.

Iveta Grīniņa, tālr. 63350565
iveta.grinina@kurzemnieks.lv

Pārgājiens ar mērķi izprast vēsturi

„Mani neapmierina tas, ka ar draugiem un skolas biedriem tiekamies reizi piecos gados, tāpēc pārgājiens ir iemesls visus saaicināt kopā,” saka skrundenieks Gatis Tillers. Gājienu pa laukiem, meža ceļiem un takām draugiem viņš rīko trešo gadu.

IDEJAS PIRMSĀKUMI

„Skrundas apkārtnē bijuši daudzi vēsturiski notikumi, tāpēc maršrutu izdomāt nav problēmu. To izvēlas tā, lai pa ceļam ir interesanti apskates objekti un piemiņas vietas.” Ideja aizgūta no paziņas, kurš par godu latviešu strēlnieku Ziemassvētku kaujām ikgadēju pārgājienu rīko Tīrelpurva apkārtnē: „Tas beidzas ar piemiņas pasākumu Ložmetējkalnā. Tiek kurti uguns kuri, ēsta armijas putra un dziedātas patriotiskas dziesmas. Bet Latvijas atbrīvošanas cīņas sākās no Rudbāržu skolas, un šis militāri vēsturiskais fakts rosināja ideju par pārgājienu, kurā apvienojas entuziasti.”

Pārgājiena dalībniekiem bija iespēja apskatīt Skrundas militāro pilsētīņu, par vēsturisko objektu uzzinot arī faktus, ko sagatavojis pasākuma rīkotājs Gatis Tillers.

DIVU VEIDU GĀJIENI

Lielajā jeb oficiālajā piedalās skolēni, jaunieši, jaunsargi, karavīri, ģimenes, bet mazajā dodas draugi, tuvākie paziņas, pašu bērni un suņi, kuriem dota iespēja izskrieties. „Lielajā pārgājienā dalībniekus uzzinu caur Skrundas jauniešu centru, skolām un Jaunsardzi, jo pirms vairākiem gadiem ideju izstāstīju jauniešu centra vadītājam Baibai Eversonei. Mūsdienās jauniešus grūti motivēt fiziskām aktivitātēm, bet, pastaigu saistot ar vēstures faktiem un interesantiem stāstiem, to var rosināt. Tagad pārgājiens no Rudbāržu skolas līdz Lēnām kļuvis par nozīmīgu tradīciju valsts mērogā.”

Mazajam pārgājienu Gatis izmanto telefonu sarakstu: „Aptaujāju draugus un paziņas, kuri vēlas piedalīties, un tad organizējamies. Pasākumu rīkojam ap Ziemassvētkiem, jo tad mājās atbrauc visi draugi ārzemnieki.”

BEZ ATGADĪJUMIEM NEIZTIKT

Gatim atmiņā palikuši īpaši notikumi: „Parasti pārgājienu jaforsē kāda ūdenstilpe – grāvis, purvs vai upīte, un kāds pamanās saslāpīnāties. Vienā Ziemassvētku pārgājienā sarunājām, ka visi sastāsimies fotografēšanai uz neliela tiltiņa, kas šķērso platu un dziļu grāvi. Lai kadrā iespietos visa grupa, katrs mēģināja atrast īsto pozu: cits stāvēja, cits tupēja, kāds nogūlās. Vīrietis ar iesauku Caps izdomāja pāri šaurajam tiltiņam nogulties. Uz brīdi visi ievilkā vēderus, fotogrāfs skaitīja 3 – 2 – 1 un knipsēja. Šajā momentā Caps no kadra pazuda, jo nevarēja noturēt līdzsvaru

un – plaukš! – grāvī iekšā... Labi, ka līdz finišam bija palicis kāds kilometrs. Tā žurkstēdams viņš to arī sasniedza.”

ENERĢIJAS AVOTS

Gatis uzsver – lai dotos šādā pārgājienā, īpašu fizisko sagatavotību nevajag: „Galvenais ir novērtēt laika apstākļus un attiecīgi sagērbties, uzvilkt ērtus apavus. Līdzī jāpaņem sausas zeķes un celofāna maisiņi, jo, ja piesmeļ zābakus, sausas zeķes vilkt slapjos zābakos ir bezjēdzīgi. Tad uzvelk sausas zeķes, pa virsu maisiņus un kājas iemauc slapjos zābakos.”

Vislielākās grūtības esot koordinēt laiku: „Tomēr organizēt šādu pasākumu ir gandarījums! Tā ir pozitīvās enerģijas apmaiņa, saliedētība un C vitamīns lielās devās, jo smieklus netrūkst. Tā ir arī atslēgšanās no straujās ikdienas.”

Annas Bivbānes teksts un foto

Kuldīgā sāks pieņemt dermatoloģe

No 24. janvāra Kuldīgas slimnīcas telpās pieņemt pacientus sāks dermatoloģe un veneroloģe Vanda Bondare-Ansberga.

Ārste sniegs arī valsts apmaksātos pakalpojumus ar ģimenes ārsta nosūtījumu. V.Bondare-Ansberga pieņems ceturtdienās no 11.00 līdz 18.00. Pie rakstīties var pa tālr. 23271857.

Savukārt uzņēmums *Vizuālā diagnostika* tehnisku iemeslu dēļ uz nenoteiktu laiku Kuldīgā pārtrauc osteodensitometrijas jeb kaulu blīvuma noteikšanas izmeklējumus.

Pagarina līgumu ar ārsta praksi

Gada nogalē Kuldīgas novada dome pagarināja līgumu par automašīnas nodošanu bezatlīdzības lietošanā Līgas Lagzdiņas ārstes praksei.

Pašvaldības automašīna *Opel Astra* jau 2014. gadā nodota ārstes rīcībā. Tā tiek izmantota, lai mediķi var apmeklēt iedzīvotājus visos cetros Laidu pagasta ciemos: Laidos, Sermītē, Valtaiķos un Vangā. Prakses vietas atrodas Laidos un Sermītē, bet arī līdz pārējiem centriem ir vēra ņemams attālums. Automašīnu izmanto L.Lagzdiņas palīdzē Ija Urbāne. Tagad līgums pagarināts līdz 2023. gada beigām.

Pašvaldības vadītājas vietnieks Viktors Gotfridsons domes sēdē interesējās, vai pašvaldības īpašumu nodot privātzņēmumam ir likumīgi. Juriste Vineta Petrika skaidroja, ka šajā gadījumā viss ir likumīgi, jo, ārstējot iedzīvotājus, ārstu prakses pilda vienu no pašvaldības funkcijām. Turklāt par mašīnas uzturēšanu un degvielu maksā uzņēmums pats.

Inguna Spuleniece

VALSTS POLICIJA ZIŅO

Pārkāpums tirdzniecības vietā Kuldīgā

Pagājušā gada nogalē Valsts policijas (VP) Kurzemes reģiona pārvaldes Kuldīgas iecirkņa darbinieki pārbaudīja, kā pārdevēji un veikalu vadītāji ievēro aizliegumu pārdot tabakas izstrādājumus nepilngadīgām personām.

No 15 tirdzniecības vietām Kuldīgas un Alsungas novadā pārkāpumi tika konstatēti vienā vietā, kas, pēc VP Kurzemes reģiona pārvaldes vecākās speciālistes sabiedrisko attiecību un sadarbības jautājumos Madaras Šeršņovas teiktā, ir ļoti labs rādītājs. Pārkāpums bijis kādā tirdzniecības vietā Kuldīgā.

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksu, par alkoholisko dzērienu un tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču vai to uzpildes tvertņu pārdošanu nepilngadīgajiem pārdevējam naudas sods ir no 280 līdz 350 eiro, bet juridiskām personām – no 700 līdz 1400 eiro. Savukārt par enerģijas dzērienu pārdošanu nepilngadīgajiem naudas sods pārdevējam ir no 140 līdz 175 eiro, bet juridiskām personām – no 350 līdz 700 eiro.

Pārdevējiem un veikala vadītājiem ir tiesības pircējam likt uzrādīt personu apliecinošu dokumentu, lai pārliecinātos par tās vecumu. Personām no 18 līdz 25 gadiem ir pienākums uzrādīt šādu dokumentu neatkarīgi no tā, vai pārdevējs to ir prasījis.

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Daudz neadekvātas rīcības

Stāsta Skrundas novada pašvaldības policijas inspektors Ģirts Miksons.

17. decembris. Mums sūdzas par sievieti, kura Skrundas veikalā *Elvi* uzvedas neadekvāti. Nīkrācē sabojāts servitūta ceļš.

18. decembris. Skrundā pie *Elvi* pamanām vīrieti reibumā. Kāda sieviete Skrundā, ejot pa ielu, uzvedas dīvaini.

19. decembris. Nogādājam mājās divus vīrus, kuri sabiedriskā vietā atradās reibumā. Sākam administratīvo lietvedību.

20. decembris. Izsaukums: kādā īpašumā atrodas nepiederošas personas.

22. decembris. Skrundā, Lielajā ielā, notikusi divu auto sadursme. Palīdzam Valsts policijai un slēdzam braucamo daļu. Skrundā pamanām vīrieti reibumā, kurš ielu šķērso tam neparedzētā vietā.

26. decembris. Skrundā aizturam vīrieti pamatīgā reibumā. Saņemam ziņu par neadekvātu auto vadītāju.

27. decembris. Skrundas pagastā atrasts miris vīrietis. Kāds vīrietis salauzis durvis daudzdzīvokļu mājas kāpņu telpā – vainīgais noskaidrots. Mums sūdzas par suni, kas nepieskatīts skraida Skrundā, Smilšu ielā, un par bezsaimnieka kaķiem Rudbāržos.

28. decembris. Pie veikala *Saldo* vairāki vīri lieto alkoholu. Skrundas autoostā divi kaujas – situāciju novēršam.

30. decembris. Iereibis jaunietis tumsā bez atstarotājiem stāv šosejas malā, tā apdraudot sevi, jo nav pietiekami pamanāms. Kāds vecāks kungs alkoholu lietojis pārmērīgi un nespēj vairs noiet taisni, bet uz aizrādījumu reaģē agresīvi.

Lopi sagāž žogu

Stāsta Alsungas novada pašvaldības policijas inspektore Maruta Bukovska.

Decembris pavadīts diezgan mierīgi: ķerti klaiņojoši dzīvnieki, palīdzēts atrast automašīnas apskādētāju un nodrošināta sabiedriskā kārtība, bet janvārī sākušās nedienas ar dzīvniekiem.

1. decembrī pie veikala *Top!* kāds šoferis ar auto uzgrūdies citam auto un aizbraucis no notikuma vietas. Apskatāmies kamerās un noskaidrojam vainīgo personu. 4. decembrī Alsungā ierodas dzīvnieku ķērājs, kuram, sadarbojoties ar iedzīvotājiem (atļaujot atrasties viņu īpašumā), izdodas noķert lielāko daļu bezsaimnieku kaķu.

Vēl decembrī sadarbībā ar Saldus novada pašvaldības policiju meklējam personu, kura, iespējams, bijusi Alsungā, ceļa posmā Gudenieki–Alsunga apsekojamā vietu, kur grāvī bija ieslīdējis auto. Cietušo nebija.

Vairākkārt zvanīts par dažādiem sadzīvīskiem jautājumiem, piemēram, kas atbild par atkritumu izvešanu, vai nav redzēts suns. Kāda sieviete ziņoja, ka civilvīrs metot viņu ārā no pašas mājas. Pēc pāris minūtēm zvanīja apsūdzētais vīrietis, apgalvojot, ka viss kārtībā, tikai sieviete esot par daudz svinējusi svētkus. Šī sieviete mums jau zināma par nepamatoti izsaukumiem. Svētkos pārkāpumu nebija.

Janvārī svešs suns ienācis kādas mājas pagalmā un sakodis tur esošu suni. Uzsākta administratīvā lietvedība. Vēl kādam kaimiņu lopi naktī izbrādājuši dārzu, izpostījuši vismaz desmit sienu ruļļus un sagāzuši žogu. Lopu pēdas sniegā nākot no kaimiņu teritorijas. Cietušie iesniegumu rakstīt nevēlas, bet kaimiņi satikties negribot, tādēļ lūdz mūs, lai parunājam ar lopu īpašniekiem.

Meža ielokā, savā pasaulē

„Esam labi iekārtojušies. Dzīvojam vienā sētā ar vīra tēti un māsu, bet katrs savā mājā. Priekos un darbos kopā, bet, kad apnik, varam patverties zem sava jumta,” snieginā vakarā Kurzemnieku sagaidot Rendas pagasta Apīņu pagalmā, smejas Evita Vīgante.

Evita, vīrs Andris, meita Venija, dēli Rodrigo un Ralfs decembrī pēc Kuldīgas Centra vidusskolas ieteikuma tika aicināti uz Valsts prezidenta pili, lai eglīti iedegtu kopā ar citām raženajām ģimenēm. Vīganti uzskata, ka vienkārši dara to, kas jādarā katram, lai izaudzinātu labus bērnus. Viņus apvieno lauku mīlestība. Andris, pārbraucis no darba Alsungā, kur atjauno pili, iesaistās sarunā: „Var mūs saukt par muļķiem, bet man tik ļoti patīk redzēt, kā izdīgst paša sēti graudi!”

Vai sen jau esat Apīņos?

Evita: – Būs 19 gadu. Kad sapazināties, izgāju no dzīvokļa Kuldīgā. Neesmu pilsētas meitene – esmu no Laidiem. Pilsētā pēc trim dienām sajuktu prātā.

Rodrigo: – Man laukos patīk. Te ir daudz interesantāk.

Ralfs: – Es neesmu pilsētā dzīvojis un nezinu, kā tas ir.

Evita: – Andra tēta māja bija veca, viņa māsa Vīta uzcēla blakus sev citu, tad Andris būvēja mūsējo.

Venija, tu šogad beigsi 12. klasi. Vai paliksi laukos?

Venija: – Es katru sestdienu svētdienu pamēģinu arī Rīgas dzīvi – gatavojos studijām. Savs labums lielpilsētā, savs Kuldīgā.

Jūs, Evita, esat floriste, Andris – labs amatnieks. Čaklu roku ģimenei netrūkst!

Evita: – Andris ir cītīgs. Kad viņš mums kaut ko taisa, brīžiem dusmojos: tā taču pašu māja – lai paliek kaut kas tāds vai šitāds. Nē, viņam visam jābūt perfektam. To mācām arī bērniem: ja ko dara, tad no sirds. Floristiku iesāku, kad piedzima puikas. Strādāju slimnīcas bufetē, zēni daudz slimoja, izrēķinājām, ka neatmaksājas diviem ņemt aukli, turklāt par to algu vēl katru dienu braukāt uz Kuldīgu! Sākām audzēt kartupeļus. Tagad mums ir integrētā saimniecība, ķimikālijas lietojam nedaudz, ir regulāras pārbaudes. Kartupeļus šogad audzējam V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolai un Centra vidusskolai.

Kā tiek pie uzvaras iepirkumā?

Evita: – Ar mums konkurē lielās bāzes. Vienu gadu iepirkumā zaudējām ar vienu centu. Pēc tam bāze piedāvāja mūsu ražu pārpirt par pieciem centiem kilogramā. Pateicām, ko par viņiem domājam... Gājām pie domes priekšsēdes Ingas Bērziņas, vai nevar nolikumu izstrādāt tā, lai labums tiek vietējiem. Tika uzrakstīts, ka priekšroka tiem, kas tuvāk Kuldīgai. Ko lieltirgotāji? Uztaisīja bāzi Kuldīgā. Mums 20 kilometru, viņiem – viens.

Rodrigo, Ralfs, Venija, Andris un Evita – darbdienas vakarā Vīgantū ģimene kopā sanāk pavēlu, kad sagaida tēti no darba.

Tagad priekšroka tiem, kuri audzē integrētās saimniecībās. Izrādās, ka bāzēs ir arī tāda prece, tas nekas, ka no poliem. Šogad dome atļāva saimniecēm izvēlēties: ja kvalitāte ir, paliek iepriekšējie piegādātāji.

Venija: – Labi, ka Centra skolā vēl ir sava virtuve. Mums ir izcilas pavārītes!

Kāds ir ģimenes dzīves ritms?

Evita: – Esam uzņēmušies tik daudz, ka šķiet – laiku noskrienam. Vasarās, kad nāk kāzu laiks un jātaisa dekorī, dienā stundu pietrūkst. Tā ir iztika, bet arī sirdslieta. Mani vairāk uzmeklē dabas bērni: jāiet mežā pēc mētrām, plāvā pēc zālēm. Ir bijušas viršu kāzas. Venija palīdz, viņai patīk lentes siet. Andra māsa Vīta tirgojas Kuldīgas puķu tirdziņā. Jānos pinu vainagus, ko pārdot.

Vai puikas palīdz tēvam?

Evita: – Andris sataisīja virpu, tad visi ņemās. Vairāk jau Rodrigo. Par Veniju un Ralfu domājam, ka te nepaliks, bet ceru, ka Rodrigo paliks. Kad opis vairs neturēja govīs, paņēmām vistas un tītarus, lai kūts nestāv tukša. Puikas vasarā tos putnus kopa.

Latvijā jūtaties labi. Vai arī bērni te redz nākotni?

Evita: – Daudziem skriešana uz ārzemēm ir tikai izmēģinājuma

dēļ. Nosodīt jau nevar, bet dažreiz dusmas kaut vai par to pašu veselības aprūpi: nodokļus maksā tur, bet pie āršiem par velti iet te.

Venija: – Studēju medicīnu. Ārzemēs šajā jomā vairāk atklājumu. Gribas pamācīties, pēc tam iegūt pieredzi darbā un atgriezties.

Gribu specializēties ķirurģijā. Ēnu dienās biju operāciju zālē! Man tur patīk. Tas nekas, ka būs jāmacās vismaz 12 gadus.

Evita: – Tas laikam gēnos. Andra mamma 50 gadus bija medmāsa. Venija bērniņu pavadījusi pie omas slimnīcā – tā mīļākā vieta.

Ralfs: – Es domāju, ka iešu armijā.

Evita: – Lai arī mammai nepatīk, viņš ieciklējies. Man tas šķiet grūts darbs. Katram sava izvēle.

Vai audzināšanā kaut ko vajag uzspiest?

Evita: – Visu pašplūsmā laist nevar. Mums ir visādi noteikumi. Ralfs: – Un negodīgas metodes. Man, redz, jābūt septiņniekiem, citādi nebūs labi, bet, ja brālis tajā pašā priekšmetā saņem piecinieku, neko nesaka.

Evita: – Rodrigo nepadodas matemātika, tur nevaram prasīt labas sekmes. Toties veicas citās lietās. Taču, ja redzu, ka spēj vairāk, bet atnes četrinieku vai pat trijnieku, ko abi nopelnījuši bioloģijā, atlaides nebūs. Bet godīgi gan viņi ir. Tētis prasīja,

lai atzīstas, vai mācījās. Teica, ka ne. Ja saņem sliktāku atzīmi, atsūta īsziņu: „Mammu, mēs vakarā noliksīsim telefonus.” Ir arī izpelnījušies, ka bez telefoniem dzīvo nedēļu. Vakaros pirms gulētiešanas jau paši liek nost. Planšetes arī izslēgtas.

Ralfs: – Vēl jau ir Xbox (spēļu konsole – aut.).

Evita: – Arī to var izslēgt, ja nav pelnīts. Nav jau tā, ka visu ierobežojam, bet kārtībai jābūt. Arī darbi jāpadara. Bet atpūšoties kopā braucam ekskursijās. Mūsu aizraušānās ir autosports, atbalstām komandu.

Evita: – Esam izbraukājuši Igauniju, Lietuvu, vienos Ziemassvētkos aizbraucām uz Stokholmu. Andrim kolēģi pārmet – visur ar sievu. Mēs nemākam citādi atpūsties. Aizbraucu viena uz klases salidojumu Laidos – jutos kā no laivas izmesta.

Vai bērniem ir, ko no vecākiem mācīties?

Venija: – Viss jau iemācīts, ko nu vairs... Pēdējais pusgads mājās. Kad aiziešu, mamma būs depresijā.

Evita: – Man jau tagad grūti, kad Venija divas dienas nedēļā ir Rīgā. Lai gan mums ir labi draugi, pie kuriem viņa paliek, es saku: „Tev katru vakaru jāatsūta īsziņa, ka esi mājās.” Bet es taču arī kādreiz par mammas uztraukumu smējos.

Kādēļ jums tik svarīgi iesaistīties skolas darbā?

Venija: – Es arī nesaprotu. (Smejas.)

Evita: – Domāju, ka vecāku padomē mani ievēlēja kā mammu,

kas izsaka viedokli un turas pretī. Neesmu uz ļaunu, bet aizstāvos.

Venija: – Ja vajadzēs, arī kašķi uztaisīs.

Evita: – Diemžēl gadās, ka skolotājs ir netaisns. Bet – jo vairāk par savu bērnu cīnies un izrunāties uz aci, jo labāk. Reizēm bērns stāsta vienu, bet skolā situācija cita. Padomē iegāju, kad Venija mācījās 4. klasē. Tagad skolotāji vairs neprasa – izvērza uzreiz. Jā, palīdzam, talkas organizējam. Skolotāja Ilze Roberta, kas strādā ar līdzpārvaldi, kādreiz bija mana latviešu valodas skolotāja Laidos. Zinām, ka bērniem kaut kur gribas aizbraukt. Piesolījām naudu autobusam, bet jābrauc pie mums kartupeļu talkā. Pirmajā gadā strādāja ar lielu atdevi. Mazos vairāk interesēja opja audzētās cūkas, iespēja pavizināties ar traktoru. Daudzi nebija ruksi redzējuši. Apmaiņas programmas meitene no ārzemēm tikai pa kūti ņemās – jūsmoja, cik cūkas skaistas. Pēc tam visi brauca pie jūras izklaidēties. Tā esam Centra skolā iesakņojušies.

Ko klasesbiedri saka, ka mamma tik aktīva?

Venija: – Priecīgi. Uztaisījām ļoti skaistu Skolotāju dienu – zāle izrotāta, priekšnesumi labāki nekā citām 12. klasēm. Arī žetonu vakarā kopā ar mammu rotājām klasi.

Akcijā Dod pieci! tika vākti ziedojumi, lai pieaugušajiem palīdzētu mācīties būt labiem vecākiem. Vai par to jāmaksā sabiedrībai?

Evita: – No vienas puses, cilvēki ar ziedojumiem ņem smagumu no valdības pleciem. No otras – arī valsts visu nevar. Kad bijām pie prezidenta, no 20 ģimenēm trīs bērni bija trijās. Pārējās – seši, septiņi, astotais vēderā. Ja var visus izaudzināt, viss kārtībā. Bet ar vīru skatījāties tām mammām acīs – neredzējām, ka viņas būtu laimīgas. Protams, bērniem labi sasniegumi mācībās un ārpus skolas, bet mamma izskatās tā, kā caur veļas mašīnu izmaltā. Vīrs teica: „Domāju, ka viņai nav laika iziet no mājas.”

Vai celtniekiem darāmā pietiek?

Andris: – Nesūdzos. Man viss gads jau saplānots tepat. Jā, ārzemēs meistariem cits atalgojums, bet mājas ir mājas.

Kādu redzat jauno gadu?

Evita: – Esam optimisti. Jā, daudz jādomā, jāstrādā. Bet nekad nepiekritīsim, ka Latvijā ir slikti.

Andris: – Kādi būs laika apstākļi, tāda raža. Pārējo var regulēt.

Inguna Spuleniece

Vajadzētu vairāk par 24 stundām

Pie Mārtiņa Mednieka uz Snēpeles pagasta *Pilskalniem* devāmies aplūkot aitu ganāmpulku un trīs jēriņus, kas piedzimuši Ziemassvētkos, bet sagadījās tā, ka viesojāmies tieši Mārtiņa 38. dzimšanas dienā – 27. decembrī. Saruna ievirzījās ne vien par dzimtas mājām, bet arī citu viņam svarīgo. „Pats nesaprotu, kā izdodas visu paspēt. Man vajadzētu vairāk par 24 stundām diennaktī.”

Mārtiņš ir Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikuma galdnieku skolotājs, novada domes deputāts, Snēpeles amatierteātra aktieris, tētis trīsgadīgajam Robertam, vīrs Solvītai. Varbūt šo uzskaitījumu varētu sarindot citā kārtībā, bet ir skaidrs – Mārtiņš paspēj daudz. Tikko beidzies vēl viens aktīvs posms – Ziemassvētku vecīša laiks, kad Mārtiņu gaida bērnodārzos un ģimenēs. „Es to uztveru ne tik daudz kā pienākumu, cik kā izpriecu – nu, patīk man ar bērniem darboties!” Labāk tīkot nevis dāvanas saņemt pašam, bet sagādāt prieku citiem.

Dzimšanas dienu Mārtiņš gaida ar cerību uz pārsteigumu: „Uz neapalām īpaši nevienu neielūdzu – visi, kuri grib, var braukt. Tāpēc vienmēr ir patīkami pārsteigumi. Viesi sāk ierasties jau no pirmajiem Ziemassvētkiem, apsveikumus saņemam katru dienu.”

PILSKALNS PIE MĀJĀM

Pilskalniem blakus atrodas Mazsāliju pilskalns. Mārtiņš stāsta: „Mums tur notiek folkloras pasākumi. Folkloristi no Rojas bijuši daudzās šādās vietās, bet te esot vislabākā gaisotne. Visplašāk sviņam Mārtiņus, kad ar lāpām ejam ap pilskalnu, kurinām deviņus ugunskurus, dziedam dziesmas. Tur ir svētavots.”

Pilskalni ir mammas senču mājas, kas piešķirtas kā jaunsaimniecība. Ēka uzbūvēta 1920. gadā. Katra paaudze kaut ko likusi klāt. Mārtiņa mamma bijusi kultūras nama vadītāja, tāpēc nav tālu jāmeklē, no kurienes dēla atraktivitāte. Viņš ir jaunākais trīs bērnu ģimenē un palicis senču mājās.

Saimniecībā ir 12 ha aramzemes, pārējie desmit ir meži un kalni, kurus nevar apstrādāt, tāpēc ar brāli Ritvaru izdomājuši turēt aitas. Vecāki nodarbojušies ar piena lopkopību, te kults sviests, taisīts biezpiens, cepta maize. „Pirms gadiem desmit sāku ar 12 aitām, tagad ir ap 120. Ar brāli esam sadalījuši ietekmes sfēras – es ēdu un pārdodu aitu gaļu, viņa ziņā ir vilna, ko ved uz Pāces fabriku.” Aramzemē tiek sētas auzas aitu barībai, pārējā platībā

Mārtiņš Mednieks darbojas senču saimniecībā *Pilskalni*, kur galvenā nozare ir aitkopība.

„Prieku var atrast visapkārt. Man patīk, ja visi smaidīgi. Ar sadrūmušajiem un kurnētājiem cenšos daudz netikties – viņi paši sev bojā dzīvi. Gadās, ka reizēm neveiksmju ķēde ieilgst, bet to nevajag uzkraut citiem.”

ir zāliens sienam. Vēl ir daži truši un dažas vistas. „Aitkopībai vajag lielu platību un daudz dzīvnieku, lai tas atmaksātos. Es to uzskatu par hobiju, lai gan tehniku esmu sagādājis par naudu no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai. Ja nebūtu algota darba, nezīnu, vai ar aitkopību iztiktu. Toties tas palīdz neiesūnot – sešos ceļos, sakopju aitas, mazgājos, aizvedu Robertu uz bērnodāru, braucu uz skolu, vakarā ir mēģinājums vai kaut kas cits.”

Vai uz pilsētu nekārojas? „Ilgi pilsētā nevarētu. Tur nevar iziet

Ap Ziemassvētkiem Snēpeles *Pilskaln*os ieradusies pirmie trīs jēriņi, bet gaidāmi vēl daudzi.

laukā, jo visi skatās, bet te var gandrīz pliks staigāt.”

TEĀTRA ĢIMENE

Teātri Mārtiņš spēlē kopš pamatskolas: „Sāku pie Kārļa Freimaņa (ilggadējā Snēpeles amatierteātra vadītāja – aut.). Tā ir neatņemama

dzīves daļa. Katru gadu solos vairs nespēlēt, bet velk tā skatuve un iespēja cilvēkus iepriecināt. Mēs pārsvarā rādām komēdijas – visi no ikdienas rutīnas noguruši, tāpēc komēdijā var atpūsties. Tikpat liels prieks ir mēģinājumos, ir joki un pārteikšanās. Gandrīz

kā otra ģimene. Laiku tas paņem daudz, jo izrādes ir vasarā sestdienās un svētdienās. Tieši tāpēc ik pa laikam šķiet, ka visu vairs nevar. Saimniecība prasa laiku ar sienu, zemes apstrādi... Labi, ka kaimiņi izpalīdzīgi.”

JĀLAUJ DARĪT PAŠIEM

Tehnikumā Mārtiņš māca mēbeļu dizainerus, galdniekus un restauratorus. „Tas ir gandrīz labākais, kas ar mani noticis. Man patīk strādāt ar audzēkņiem. Viņiem ir savi jociņi un stāsti, arī es pajokojos līdz zināmai robežai. Ar bērniem esot jārotalājas, lai mācīties būtu interesanti, un es cenšos iet laikam līdzī. Mobilie telefoni gan bieži traucē. Vienu reizi esmu ar šķērēm pārgriezis austiņām vadu, bet pēc tam to nožēloju... Kad pēc četriem gadiem viņi skolu pabeidz, ir liels gandarījums. Tad reizēm satieku kādu, kuram jau savs bizness. Šogad būs 10. jubileja koka tēlnieku plenēram, ko izveidojam kopā ar kolēģiem Aivaru un Nauri Bergmaņiem. Tehnikumā visu laiku kustībā: konkursi, mācību braucieni uz ārzemēm.”

Kad laiks dēliņam Robertam? Mārtiņš atbild, ka vakaros: „Tā jau nav, ka novārtā atstāts. Bet bērni izaug paši, tikai mazliet jāpieskata un jāparāda pareizais virziens. Skolā tas pats: ja pavirzi, bet ļauj darīt pašam, izdodas daudz labāk. Ja vēl paslavē – viss notiek! Ja centies piespiest, viņi iespītējas, un nekas nesanāk. Reizēm pazūd tie, kuri mācījušies labi, bet izsitas un ražošanu sāk tie, kuriem skolas laikā nemaz tik labi negāja. Priecē, ka viņi savu ceļu atrod kaut vai citā nozarē. Vienmēr saku: ja redz, ka tas koks nepatīk, var meklēt ko citu.”

„PA NOPIETNAM”

Kuldīgas novada domē Mārtiņš darbojas izglītības komisijā, finanšu komitejā un sociālajā, kultūras un izglītības komitejā. Pret deputāta pienākumiem viņš izturas atbildīgi, citādi neesot vērts. „Ja ņem pa nopietnam, jāapskata arī likumi – pēc kura panta par svarīgākiem jautājumiem lemts.”

Tagad atbild Kuldīgas ūdens

No 1. janvāra ūdensapgādi un kanalizāciju Snēpelē pārņēmis pašvaldības uzņēmums *Kuldīgas ūdens*. Tarifs nemainīsies.

14., 15., 16. un 17. janvārī darbinieki mainīs ūdens skaitītājus. Jauni līgumi ar visiem klientiem tiks slēgti pagasta pārvaldē 25. un 26. februārī no 9.00 līdz

17.00. Lūgums ierasties privātmāju īpašniekiem, līdzīgi ņemot pasi, zemesgrāmatas apliecību vai citu īpašuma dokumentu.

Rēķinus par ūdeni un kanalizāciju *Kuldīgas ūdens* nosūtīs vai nu e-pastā, vai pastā (tas maksā 68 centus), vai arī tie būs pagasta pārvaldē pie lietvedes. Turpmāk skaitītāju rādījumi jānolasa katru mēnesi

no 26. līdz 28. datumam, jānosūta e-pastā: udens.pagasti@kuldiga.lv vai klientu portālā: <https://kunorekini.kuldiga.lv> vai jānodod pagasta pārvaldē lietvedei. Rēķins e-pastā tiks nosūtīts līdz nākamā mēneša 15. datumam. Klientu apkalpošanas daļas tālruni: 26417990, 63322358.

• Ja 14., 15., 16. un 17. janvārī ūdensskaitītāju maiņā iemītnieki nevar būt klāt, jāzvana pa tālr. 26417990, lai vienotos par citu laiku.

• Jauni līgumi tiks slēgti pagasta pārvaldē 25. un 26. februārī no 9.00 līdz 17.00.

Iveta Grīniņa, Lāsmas Reimanes foto

Tematiskais atvērums sagatavots ar Valsts reģionālās attīstības aģentūras atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.

„Uz bibliotēku cilvēki nāk pēc informācijas. Ja mēs to piedāvājam, mums cilvēki jāizglīto, ka informācija var būt arī nepatiesa vai daļēji patiesa,” saka topošā medijpratības meistare, Kuldīgas galvenās bibliotēkas vecākā bibliotekāre Itija Vespere.

MEDIJPRATĪBA – izaicinājums pasaulei

„Pašlaik medijpratības ziņā esam vienā laivā ar visu pārējo pasauli, jo tā ir aktuāla visur,” tā pēc dalības UNESCO rīkotajā konferencē Kauņā secinājusi Kuldīgas galvenās bibliotēkas vecākā bibliotekāre Itija Vespere.

Otra atziņa: vairs nav robežas starp īsto un virtuālo pasauli. „Virtuālā nu jau ir tā pati reālā. Tas nav ne labi, ne slikti. Kādreiz bija jāmācās izdzīvot istajā pasaulē, kurā apdraudējumi nāca no visām pusēm. Tagad tāpat jāmācās izdzīvot virtuālajā. Līdz šim par apdraudējumiem internetā vairāk runāts par to, kādu informāciju lietotājs atstāj pats par sevi. Bet maz runāts par to, ko šajā vidē izliek citi – neīstie mediji, viltus ziņas, kas ietekmē sabiedrības viedokli. Arī ļoti personisku informāciju viegli dabūt un ar to manipulēt,” skaidro I. Vespere.

BŪS MEISTARI BIBLIOTĒKĀ

Itija gatavojas kļūt par medijpratības meistari un atlasī konkursā ir izturējusi: „Varēja pieteikties visas Latvijas bibliotekāri. To organizēja Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes UNESCO medijpratības un informācijpratības katedra un arī Latvijas Nacionālā bibliotēka (LNB). Šādi speciālisti visu pilsētu galvenajās bibliotēkās ne tikai strādās ar lietotājiem (bērniem, skolē-

atsevišķas sesijas mediju speciālistiem, skolotājiem, bibliotekāriem un muzeju darbiniekiem. „Tika rādīti labās prakses piemēri, kā dažādās valstīs medijpratība tiek ieviesta muzejos un bibliotēkās, jo šīs iestādes tiek liktas vienā plauktā. Piederzes stāsti bija no Amerikas, Japānas, Zviedrijas, Somijas, Lietuvas un Latvijas,” stāsta Itija.

Novembrī būs mācības LNB, kurās ietvertas tādas tēmas kā Latvijas mediju vides specifika, tās ietekme uz auditoriju, digitālo mediju bizness, lietotāju privātās informācijas aizsardzība, dezinformācija informatīvajā telpā un tās pazīšana.

KAD PEDAGOĢIJA VAIRS NEDER

„Agrāk, runājot par apdraudējumiem internetā, galvenā tēma bija vardarbība. Par to vairs nerunā, jo ir jau nākamais līmenis – visa informācija jāpārbauda. Vienlaikus bērniem jāmāca lasīt un saprast, ka viss, ko internetā izlasa, var nebūt patiesība. Noskaidrots, ka skolotāji medijpratības izglītībai neder, jo pedagoģiskā pieeja neiedarbojas. Kā konferencē teica Eiropas Padomes informācijas sabiedrības departamenta vadītājs Patriks Penninks, bērni skolā vēl aizvien tiek gatavoti 20. gadsimta informācijas videi, nevis 21. gadsimtam. Tāpēc bibliotekāri būs kā vidutāji starp politiku, skolu un medijiem. Tā ir neitrāla vide, tāpēc tiek uzskatīts, ka bibliotekāriem medijpratībā varētu veikties labāk, jo viņi ir izglītotāji, bet nav pedagogi. Lietuvā atsevišķas skolas jau izglīto medijpratībā, bet process ir abpusējs: skolēni māca pedagoģus darboties ar tehnoloģijām, bet skolotājs reizē stāsta, kādi internetā var būt riski.”

„Agrāk no apdraudējumiem internetā galvenā bija vardarbība. Tagad par to vairs nerunā, jo ir nākamais līmenis – visa informācija jāpārbauda.”

niem, pieaugušajiem), bet arī būs padomdevēji kolēģiem.”

Pirmais pasākums, uz kuru devās vairāk nekā 20 topošo medijpratības meistarū, bija UNESCO rīkotā konference Kauņā – Vispasaules medijpratības un informācijpratības nedēļas galvenais pasākums. Tajā bija

POLITIĶĪM LIEK RUNĀT, KO VAJAG

Mūsdienās neviena valsts nezaudēs, ka tehnoloģiskās iespējas ļauj internetā iepludināt jebkādas viltus ziņas. I. Vespere stāsta: „Visi zinām, ka var

„Virtuālā pasaule nu jau ir tā pati reālā. Tas nav ne labi, ne slikti.”

sagrožīt tekstus, fotošopā pārtaisīt fotogrāfiju, bet tehnoloģijas gājušas tālāk. Tagad politiķa uzstāšanās tiešraidē var likt viņam runāt tādu tekstu, kāds nepieciešams, un tas izskatīsies absolūti ticami, jo īpašas programmas nolasa cilvēka mīmiku un runātājam var uzlikt attiecīgu masku.

Bērni tehnoloģijām parasti pielāgojas ātri, bet pieaugušajiem tas ir kas jauns un nepazīstams. Tomēr no tā nevar izvairīties, līdz ar to – arī no sagrozītās informācijas.

„Bibliotekāri būs kā vidutāji starp politiku, skolu un medijiem.”

Medijpratība kā izglītības joma ir sarežģīta, jo visu laiku mainās. Nevar mācīt pēc vienas programmas, turklāt ar katru paaudzi jārunā atšķirīgi. Piemēram, ASV ir muzejpedagoģijas metodes, un tiek strādāts uzreiz ar visām paaudzēm, jo uz muzeju parasti dodas vecāki ar bērniem un arī vecvecāki.

Lielākā problēma ir tā, ka izglītības sistēma nav piemērota virtuālajai jeb nu jau istajai realitātei. Skolotājiem jāmeklē cita forma darbam ar skolēniem un virtuālā pasaule nevis jānodala, bet jāiekļauj mācībā. Somijā tā strādā jau sen, un tur šāda izglītības sistēma ir viens no labākajiem paraugiem, tomēr arī somi sastopas ar izaicinājumiem. Mums vēl nav zināms, ar kādiem instrumentiem strādāsim. Viss tiek radīts no jauna.”

Iveta Grīniņa
Aivara Vētrāja foto

Literāte Inese Zandere: „Dators un grāmata nav jāpretnostā. Spēja saprast vajadzīga abos gadījumos, burtiņi tiek lietoti.”

Kas, jūsuprāt, ir medijpratība?

Vienīgais, ko no savas sapratnes spēju pateikt: medijpratība, proti, spēja kaut ko uztvert, kaut ko saprast, kaut ko apjēgt, ir spēja, ko var attīstīt tieši ar grāmatu lasīšanu. Šīs spējas trūkums ir vienīgais šķērslis saprašanai, tas palēnina uztveres gaitu. Cilvēki nemāk apstāties un uz kaut ko koncentrēties. Man šķiet, ka medijpratība kā prasme kādu mediju lietot nav problēma. Pietrūkst prasmes koncentrēties, pie kaut kā apturēt uzmanību, lai apjēgtu, kas īsti tas ir un ko tas nozīmē. Saistībā ar to, ka mediji attīstījušies un funkcionē citādi nekā mūsu jaunībā, ir samazinājies bērnu spēja ilgāku laiku uz kaut ko koncentrēt uzmanību. Lasot grāmatas, nekas neskrien briesmīgā tempā gar acīm, tur nevar ar pirkstiem logā pavilkt jaunu bildi. Tomēr jāapstājas un jāsakoncentrējas, lai iemācās lēnāks būt. Jo vairāk lasa drukātu tekstu, jo vairāk iegūst imunitāti pret bildišu ātro skrējieni.

Kā panākt, lai bērni no planšetes novēršas un paņem grāmatu? Lasīšanas veicināšana ir medijpratības galvenais ierocis. Ja bērns iemācās apstāties, tas būs nepieciešams jebkurā medijā.

Manas kolēģbiedrenes Dobeļē strādā par skolotājām. Vidusskolas klasēs matemātikas skolotājai bērni prasa, lai viņa izskaidro teksta uzdevuma nosaucījumus. Tur ir viena rindkoopiņa, bet viņš nespēj to uztvert – jau par daudz. Tas ir tas trakums: ja visu neuztver ar vienu bildi, tad tas neeksistē! Protams, lasīšana palīdz iemācīties, paplašina jūtu pasauli, bet mana ideoloģija ir tāda, ka klasiskais lasīšanas temps ir ļoti svarīgs normālai spējai apjēgt.

Bet kur tad bērnam mierīgi apsēsties un paņemt grāmatu? Vispirms viņam tas jāgrib. Ja bērns pats neapjēgs, ka tas nepieciešams, viņš to nedarīs. Pamatā to var ielikt ģimenē. Ir tādi bērni, kuriem vairāk patīk būt vienatnē, kuri lasīšanas tradīciju pārņēmuši no ģimenes. Bet tiem, kuri vairāk vērsti uz ārēju sabiedrisku darbību, bieži vien noder *Bērnu žurnāli* un tamlīdzīgas lietas. Viņi tiek ievilināti iekšā no cita gala. Tas strādā, ja procesā viņi iesaistīti kopā ar citiem, tiek piesaistīti ar kopīgu sabiedrisko dzīvi ap grāmatu.

Mēs, Latvijas Bērnu un jaunatnes literatūras padome, vairākus gadus, kad izdevās atrast finansējumu, jaunajiem lasītājiem rīkojām Plašā apvāršņa konkursu. Kad to ierosināja, doma bija pagodināt tos bērnus, kuriem vienkārši patīk lasīt. Sportā, mūzikā, sekmēs visādus pagodinājumus dodam, bet grāmatu tārpus nevienam neslavē. Bija tāds puisis no Iecavas – ļoti principiāls grāmatu lasītājs. Viņš starpbrīžos gaitenī spītīgi staigāja ar grāmatu rokās. Tas bija kara stāvoklis! Viņu taču par idiotu uzskatīja. Sadabūjām kopā šādus bērnus, kuriem

Iemācīties lēnākamam būt

Dzejniece INESE ZANDERE sevi nesauc par medijpratības ekspertu. Labprātāk viņa runā par valodu, par vārdu un tā spēku. Tiekamies Skrundas vidusskolā, kur dzejniece atbraukusi runāt ar jaunāko klašu audzēkņiem. Kā pati saka: lai parādītu, ka rakstnieks ir reāls cilvēks, un paspēlētos ar vārdiem.

Inese Zandere

- Dzejniece, publiciste, redaktore, bērnu grāmatu autore un izdevēja.
- Strādājusi laikrakstos *Pionieris*, *Diena*, žurnāla *Rīgas Laiks* izveidotāja, bijusi galvenā redaktore.
- Kopš 2004. gada – apgāda *Liels un mazs* redaktore.
- Par devumu literatūrā 2008. gadā saņēmusi Triju Zvaigžņu ordeni.
- Sogad saņēmusi Kultūras ministrijas atzinības rakstu par spilgtu ieguldījumu literatūrā, bērnu literatūrā un ilustrācijā.

patīk lasīt. Balvā bija nometne pie jūras, nedēļa kopā ar tādiem pašiem pepiņiem no visurienes. Viņiem izveidojās tāda brālība! Daudzus no tā laika bērniem pazīstu jau kā lielus. Viņi vēl aizvien sazinās. Vairāk vai mazāk visi saistīti ar kultūru.

Jaunajā skolu reformā saskatu pozitīvu lietu: ko esi izdarījis, to tu zini. Tās zināšanas, kas nostiprinātas ar praktisku darbību, paliek galvā. Ir, protams, reformā arī tas, ko nesaprotu, kas ir mazāk veiksmīgs, bet šī ideja man patīk.

Man paveicies: mazbērni palaisti tādās skolās, kur reformā paredzēto metodi ar darīšanu un vienu priekšmetu vairākas stundas pēc kārtas jau izmanto. Viņi mācās 1., 4. un 5. klasē, tādēļ rezultātu jau varu redzēt. Tā ir skola, kas sākumā saucās diezgan smieklīgi – Cēsu Jaunās sākumskolas Rīgas filiāle. Saprata, ka tā nevarēs, izdomāja nosaukumu *Domdāris*. Protams, tā ir privātskola. Tas nozīmē, ka vecākiem jāmaksā, bet vismaz redzu, ka puikas uz skolu iet ar lielu interesi.

Pirms Saecimas vēlēšanām mudinājāt tajās piedalīties. Ko cilvēki izlasījuši no tā, kas pirmsvēlēšanu laikā mirgoja acu priekšā?

Visticamāk, lasot viņi noslikojuši. Viss ir ārkārtīgi pretrunīgi. Ļoti pārskatāms bija balsojums ārzemēs. Visās tajās valstīs, kur cilvēki aizlaidušies labākus dzīves apstākļus meklēt, daudzi nobalsojuši par populistiem, kur Kaimiņa partiju. Bet Čikāgā, tradicionālajā vecajā latviešu mītnē, pārliecinoši pirmajā vietā bija *Attīstībai/Par!*, blāvējus atstājot apakšā. Toties Irījā un Anglijā, kurp latvieši brauc pelnā, visi ir slikti. Skaidrs, ka Latvijā visi slikti, jo jūs esat aizbraukuši!

Kā vērtējat balsojumu Latvijā?

Tas ir tikai subjektīvi – neesmu politologe, bet labi, ka ZZS dabūjusi pa mizu. Dīvainākais tas, ka tik maz iztūpa balsot, neraugoties uz debatēm un aģitāciju, kuras bija tik daudz! Var jau būt, ka, skatoties televīzijā daudzās debažes, šķita: viss jau ir noticis, nav ko iet. Bet kopumā rezultāts nav neapmierinošs. 51% nav dabūjis nevien, un koalīciju lupatu deķus šuj visās valstīs. Runā, kamēr vērojās. Vienojojas noteikti, jo viņi visi tur grib sēdēt. Pricējās, ka ir tādas partijas, kuras sevi nepozicionē tikai kā labu kompāniju, bet vadās pēc noteiktiem uzskatiem. Es turos pie liberālās līnijas, un man bija iespēja izdarīt izvēli.

Vai žurnālisti pirms vēlēšanām izdarī-

ja visu?

Domājat, ka visas tās debažes noskatījies? Darīju to ļoti fragmentāri. Noskatījos tās, kurās runāja premjera amata kandidāti. Neko jaunu neuzzināju – visi man jau bija pazīstami. Kultūras ministra kandidātu diskusiju pat nesāku skatīties, jo zināju, ka man tas būs šausminoši. Kolēģis no literatūras aprindām pēc tam teica: „Es nekad neesmu idealizējis Daci Melbārdi, bet tagad, skatoties tos murgus, ko izsaka pārējie, Melbārdes reitings man strauji uzšāvās gaisā.” Tur tiešām runāja plānpratības... Ļoti ceru, ka Dace varēs darbu turpināt, jo Nacionālā apvienība ir vienīgi, kas gatava šo amatu uzņemties.

Iepriekš piesaucāt populistus. Vai populisms vienmēr sliktis?

Populisma definīcija norāda, ka tajā vienmēr tiek mests pār vienu kārti: visi latvieši, visi vīrieši. Visi! Ja ir slikti, tad viss. Bet tā nav reāla situācijas vērtēšana, ja kādu pazīmi vispārina un pasniedz kā kopumu.

Kādreiz taču viss var būt arī labi.

Parasti galvenais ir tas, ka visi ir slikti, bet mēs esam labi. (Smejas.) Ja paklausās Aldi Gobzemu, tad, izņemot viņu, neviena saprātīga cilvēka Latvijā nav.

„Medijpratība kā prasme kādu mediju lietot nav problēma. Pietrūkst prasmes koncentrēties, pie kaut kā apturēt uzmanību.”

Kā vērtējat uzbrukumus žurnālistiem?

Slikti vērtēju. Ja var izvest Māri Zanderu, tad tiešām pārkāptas visas robežas. Esmu no žurnālistikas aizģujusi, cik vien tālu var. Tā vienmēr kaut kādā ziņā ir pavirša, kaut vai tā paša tempa dēļ. Ir laiks, kad jānodod raksts, kad jāiet gaisā raidījumam. Mans dēls Pēteris ziņu aģentūrā LETA ir galvenais ziņu redaktors. Esmu strādājusi avīzē *Diena*, pēc tam žurnālā *Rīgas Laiks*. Žurnālu mēs ar Ulđi Tironu izveidojām tāpēc, ka apnika tā dienas avīzes uzspiestā mūžīgā paviršība. Gribējās žurnālu, kas lasāms arī pēc desmit gadiem. Pēc tam atteicos arī no tā un nodarbojos tikai ar grāmatām. Jo tālāk no tā tempa, jo labāk.

Demonizēt žurnālistus nevajag, jo viņi nav nekādi provokatori. Tajā pašā laikā tiem var pārmest daudz. Kā jums šķiet, kādā institūcijā ievēl pāvestu? Tā saucas kolēģija, bet televīzijā skaidri un gaiši rakstīts – koleģža. Tas saprotams: darba materiāli ir angļiski, katrs tos iztulko savas izpratnes līmenī. Bet pēc tam šis aplamības māca citiem muļķīšiem... Žurnālistikā izglītības līmenis par zemu. Tomēr nevar pārmest, ka viņi speciāli konstruē kādas situācijas, rok kādam bedri.

Man arī gadiem ilgi vilkās pakaļ ēna – intervija ar Aināru Šleseru. (1999. gada janvāra *Rīgas Laikā* saruna bija publicē-

ta vārds vārdā – aut.) Par to visi sākumā kļiedza, ka esam gribējuši viņu izcūkot, ka bijis politiskais pasūtījums. Ko tu tur izcūkosi! Kāds viņš ir, tāds ir. Pats sevi izcūkoja. Šo interviju skolās bieži izmantojot kā valodas kļūdu paraugu, analizējot, kas nepareizi.

Acimredzot citi kolēģi viņu pirms tam izskaistinājuši.

Jā, tie, kuri piekrituši no jēlmateriāla veidot tēlu. Laikam jau bija iedomājušies, ka arī mēs kaut ko tādu darīsim. Bet mūsu mērķis bija cits. Kad tekstu parādīju Ulđim Tironam, viņš teica: „To jau nevar drukāt! Tur nekā nav.” Es iebildu: „Tieši tas, kas tur ir, norāda, cik lielā mērā nekā nav.” Runas veids, valoda par cilvēku izsaka visu.

Lasītājs tomēr bija medijpratīgs, kā teiktu tagad.

Jā, bija gan. Tas bija ļoti spilgts gadījums, kurā parādījās politiķa neprasmē sarunāties, savas domas noformulēt visiem saprotamā, kulturālā valodā. Ar to viņš sev pats piekarināja birku.

Man vienmēr šķitis garākās intervijās svarīgi saglabāt izteiksmes veidu. Tas par cilvēku pasaka arī to, ko viņš pat nav grāšijies stāstīt. Drukātājā presē mans mērķis bija intervijas veidot tā, lai saglabātos sarunas situācija. Piemēram, ja cilvēks minstīnās, nevar noformulēt domu. Uzskatu, ka tad raksts būs daudz vērtīgāks nekā koncentrētā formā pārstāstīta lietas būtība.

Tātad izglītības līmeni vajag celt visiem: žurnālistiem, politiķiem, skolēniem un skolotājiem. Vai tas ir panākams?

Man grūti pateikt. Ar pedagoģiju esmu tikai tādā saskarsmē kā viņi vecāki un vecvecāki, kuri vēro, kā aug viņu bērni. Sarunas ar bērniem skolās arī ļoti daudz izsaka. Es stāstu par to, kur valodā meklēt bagātības. Piemēram, par zirgu krāsu nosaukumiem, veciem vārdiem, kurus mūsdienās mazāk lieto. Nesen biju Limbažos pie 5. klases bērniem. Vienā uzdevumā rādu savu grāmatīņu, kas izdota Libānā arābu valodā. Parasti uz sesto septīto mīnējumu bērni apjauš, kādā valodā tā nodrukāta. Limbažos viens puika momentā pateica, ka arābu valodā. Otrs jautājums: „Kurš no trim mūsdienās populāriem sieviešu vārdiem iesiesies no Aspazijas lugas *Sidraba šķidrāus*?” Nosaucu trīs līdzīgu vārdus. Un atkal mani tie Limbažos pārsteidza – momentā zināja, ka Guna. Prieks par tiem bērniem. Reizēm šķiet, ka neko nezina, nelasa, bet tad sastopies ar tiem, kuri zina un saprot. Tas runas par to, ka nezina un nesaprot, mēdz būt pārspīlētas.

Viens no veidiem, kā tikt klāt bērniem, ir vest dzīvos rakstniekus pie bērniem. Ja bērns redz, ka rakstnieks ir reāls cilvēks, tas viņam sāk izteikt kaut ko vairāk. To arī bibliotēkas un skolas veiksmīgi dara. Kā jau teicu: kas izdarīts ar konkrētu darbību, tas nostiprinās.

Inguna Spuleniece
Lāsma Reimane foto

Vai bērni lasa grāmatas?

Daila Terpa, māmiņa:
– Ir tādi bērni, kuri vēl grib lasīt. Ja vecāki no mazotnes lasa priekšā pasakas, bērnam ar laiku ir interese. Tas atkarīgs no vecākiem, vai viņi lasīs bērniem grāmatas vai iedos telefonu, planšetī. Tehnoloģiju un informācijas apkārt par daudz. Lielāki bērni grāmatas jau vairs rokā neņem – labāk vietnē *YouTube.com* skatās video. Esmu novērojusi, ka mazo viengadnieku grāmatas vēl neinteresē, viņš labāk paskatās kādu *multeni*. Laiku, ko bērns var pavadīt pie *multenēm*, mēs ierobežojam.

Nauris Pūliņš no Talsiem:
– Tagad jau grāmatas vairs nelasa. Bez veikala un telefona nekas cits viņus neinteresē. Domāju, ka to mainīt nevar. Pašus mazākus bērnus pie datora nevajadzētu laist, jo var taču darīt daudz ko citu, arī lasīt grāmatas.

Jānis Jansons, uzņēmējs:
– Jo jaunāka paaudze, jo mazāk lasa grāmatas. Diemžēl šī ir ļoti aktuāla problēma, arī skolas spiež uz jaunajām tehnoloģijām, nevis uz grāmatām. Bet to rādīs nākotnē. Man jau šķiet, ka lasīt grāmatu ir bauda, jo, datorā skatoties, jāsa-springst. Grāmata ir vērtība, ko

var satvert. Mana trīs gadus vecā meita ir tehnoloģijumāne, un tas ir diezgan traki. Kādreiz bērni gāja laukā, spēlējās, bet tagad sēž un spiež pogas. Tagad, ja telefons atstāts mājās vai pazudis, tad puse pasaules pazudusi.

Dace Zomerovska, skolotāja:
– Ir tādi bērni, kas lasa, un tādi, kas nelasa. Negrib lasīt un līdz ar to neprot izteikt domu. Rezdesloks kļūst aizvien šaurāks. Domāju, ka šis ir tāds laiks, tomēr pārējos. Daudz atkarīgs no ģimenes: mazajiem vairāk jālasa priekšā, lai būtu interese. Mūsdienās cilvēki vispār savā starpā maz runā – liekas, ka sazinās tikai ar īsziņām. Otra dzīvā cilvēka drīz sāks trūkt.

Madara Buče, pārdevēja:
– Arī mani bērni grāmatas lasa maz. Tehnika liekas interesantāka. Mazajam cenšos lasīt priekšā, lai ir interese. Esmu novērojusi, ka pēc spēlēm telefonā bērns kļūst stresains, tāpēc laiku pie tā ierobežoj. Atļauju tikai brīvdienās. Kā grāmatu lasīšanu veicināt, grūti pateikt.

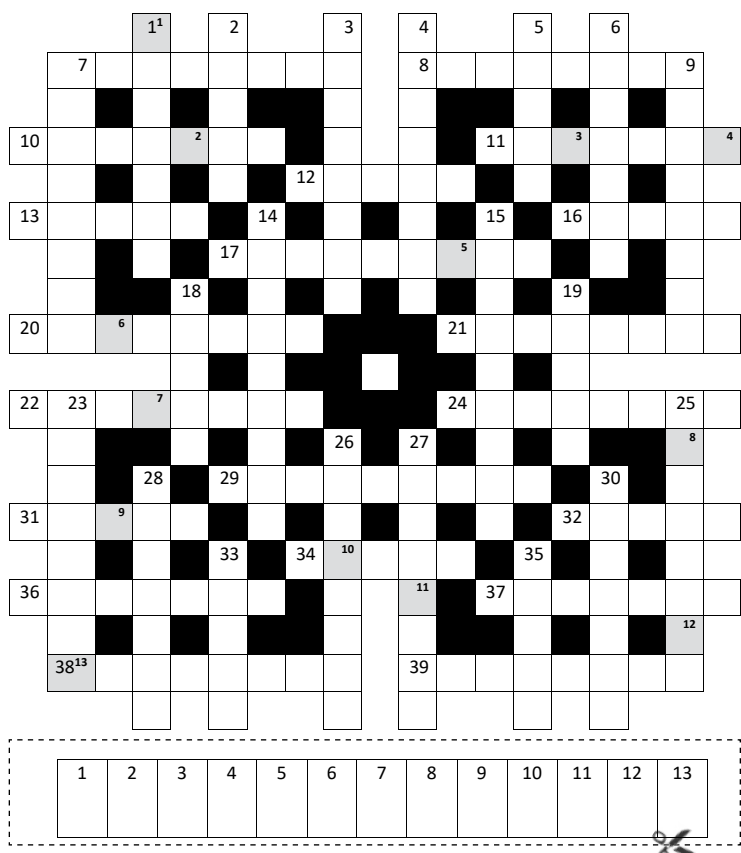

Atvars Krauklis, strādā Kuldīgas maizes ceptuvē:
– Tehnoloģijas dara savu, un bērni lasa aizvien mazāk. Domāju, ka pedagogiem pie tā jāstrādā, jo vecāki bieži to nepamana vai neņem vērā. Jāskatās arī, cik darbā noslogoti ir vecāki un cik ilgs laiks viņiem ir, lai pavadītu to ar bērnu. Bieži vien iedod telefonu, lai būtu miers. Un tā visi pierod. Arī mana krustmeita dažreiz bez telefona pat paēst nevar. Bet tas raksturīgs jaunajai paaudzei.

Lāsma Reimane, Annas Adriānas Mucenakas un Antras Grīnbergas foto

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Veidojusi Sandra Vilsons.

Risinājumu gaidām līdz 9. janvārim.

Horizontāli: 7. Nepālas valsts galvaspilsēta. 8. Neskartas. 10. Valsts varas aizliegums izvest vai ievest noteiktas preces. 11. Leņķis starp kādu virzienu un ziemeļiem. 12. Laukums senās Romas amfiteātrī, kur notika gladiatoru cīņas. 13. Taisnes nogrieznis, kas savieno divus liknes punktus. 16. Sievietes vārds maijā. 17. Plakanas somiņas dažādām kartēm. 20. Saskaņa. 21. Garā virvē piesieti metamie ieroči lielu zivju ķeršanai. 22. Gaišbrūna, smilšu krāsa. 24. Vienāds, līdzvērtīgs, pilnīgi atbilstošs. 29. Zvaigžņu sistēma. 31. Dienvidaustrumu Āfrikas tautām – lokveida apmetne. 32. Plēsīgs zīdītājdzīvnieks, kas pārtiek no maitām. 34. Zīmējums vai gleznojums no dabas. 36. Tāds, kas atiecas uz zvaigznēm. 37. Virtuves piederumi. 38. Automobiļu stāvēšanas un remonta vieta, rezerves daļu noliktava. 39. Neganta, nejauka, sirdīga.

Vertikāli: 1. Cenas pazeminājums (pārdodot precī). 2. Mūzika tropu koks ar aromātiskiem, saldiem augļiem. 3. Tāds, kas ir neatkarīgs (no kā), brīvs. 4. Valsts vai pašvaldības izdotas atļaujas sniegt kādus pakalpojumus. 5. Kuģa kurss attiecībā pret vēja virzienu. 6. Turku dīvāns. 7. Ērtības. 9. Kodolīga, saturā bagāta. 14. Tipiskas, sevišķi raksturīgas. 15. Vēstures palīgnozare, kas pēta ģerboņus. 18. Savvaļas vērsis. 19. Fiziska spēja (cilvēkam) paveikt kādu darbību, uzdevumu. 23. Gaistoša. 25. Mākslīgi izrakts grāvis. 26. Vingrošanas rīki muskuļu attīstīšanai. 27. Būvju komplekss ar sporta sacensību laukumiem un skatītāju tribīnēm. 28. Paukošanas ierocis. 30. Muižnieka tituls Francijā, Anglijā. 33. Apstākļi, kas pierāda apsūdzētā nevainību. 35. Vāze, kurā ieliek puķu podu.

Pareizā atbilde: SKLANDRAUSIS (Kurzemē cepts mīklas izstrādājums ar sasmalcinātu burkānu un kartupeļu pildījumu).

Atbildes. **Horizontāli:** 1. Advente. 7. Puzuris. 11. Briedis. 12. Salīt. 13. Daina. 14. Steri. 15. Tahta. 18. Neto. 20. Skates. 22. Salt. 23. Atmiņa. 25. Putni. 26. Galvot. 30. Neass. 32. Lidot. 34. Tarba. 35. Riepa. 36. Saime. 37. Velki. 40. Slīta. 42. Apses. 44. Keģis. 45. Takši. 46. Klimst. 48. Rieva. 51. Kāsis. 53. Aklis. 56. Ahoil. 58. Elsa. 59. Inari. 61. Taiga. 63. Laikā. 64. Dūmenis. 65. Saskaņa. 66. Aleluja. **Vertikāli:** 1. Alsunga. 2. Velēt. 3. Nots. 4. Ebreji. 5. Pīlis. 6. Adata. 7. Psihe. 8. Zīda. 9. Raita. 10. Startēt. 16. Atmin. 17. Tsuga. 19. Origo. 21. Katls. 22. Salsa. 24. Trifele. 27. Astes. 28. Orbits. 29. Svece. 31. Elite. 33. Tripsis. 38. Kairi. 39. Tīkli. 41. Laipa. 43. Staks. 44. Ķekatas. 47. Trikāta. 49. Valoda. 50. Plaisa. 52. Stils. 54. Laima. 55. Siena. 57. Haiku. 60. Ilze. 62. Ala.

Pareizi atbildējuši: Vizma Dzalba, Vilnis Bēniņš, Bruno Mekšs, Gunta Vāciete, Helēna Remerte, Velta Višņevska, Ojārs Silkans, Alma Bredovska, Rasma Dadze.

Pēc balvas par decembrī atminētajām mīklām redakcijā gaidām **Ojāru Silkanu**. Atminējumu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtiet uz redakciju *Krustvārdu mīklu konkursam, Kurzemnieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemetiet redakcijas vēstuli kastītē!

Katra mēneša uzvarētājs saņems dāvanu. Janvāra uzvarētājam tā gādāta sadarbībā ar salonveikalu Akcent's Kuldīgā.

Akcent's
Salonveikals

MANS MĀJDZĪVNIKS

Faraons un Džaspers

„Faraons un Džaspers ir ļoti ievērojamas personas,” Snēpeles Mazsāliju īpašniece Gunita Štorha ir pārliecināta par saviem mīļiem.

Viesu nama Mazsālijas izcilie saimnieki: veimārietis Džaspers un porcelāns Faraons.

Pirmais ir Latvijā vienīgais porcelāna dzinējsuņu šķirnes pārstāvis, otrs – veimārietis, putnu medību suns. Vēl ģimenē ir taksītis Ferrero cienījamā deviņu gadu vecumā.

VALDNIKS PĀR JŪTĀM

Faraons nācis no labas audzētavas Polijā. Šo balto puiku jeb blondīnu, kā viņu reizēm nosauc saimniece, tiesneši izstādēs novērtējuši kā ļoti perspektīvu. 12. februārī tam būs gadiņš. Jau kucēna un juniora vecumā viņš ieguvis godalgas. Vēl jāuzvar tikai vienās sacensībās, un *Mazsāliju* porcelāns saņems Latvijas čempiona titulu.

Tā kā šķirne ļoti reta, informācijas par to maz. Kā stāsta Gunita, porcelāni izveidoti kā medību dzinējsuņi Francijā pie Šveices robežas. Pēc Lielās franču revolūcijas populācija gandrīz izzudusi. Lielākā daļa palikusi Amerikā, un tagad šķirne sākusi ceļot atpakaļ uz Eiropu, visvairāk sastopama Čehijā, Īrijā, Polijā un Anglijā, kur Gunita graciozo suni ieraudzījusi pirmo reizi.

„Tas ir skaistākais no visiem dzinējsuņiem, un man kā sievietei tas ļoti svarīgi,” viņa atzīst. „Kā porcelāns – tāpēc jau šķirnei tāds nosaukums. Attiecīgi izvēlējos vārdu. Tā kā pēc alfabēta tas bija burta F metiens, sunim jādod vārds, kas sākas ar to. Kas gan cits, ja ne Faraons? Tāds arī viņš ir – valdnieks. Vismaz pār mani un manām jūtām.”

DĀVINA VĪRAM, NONĀK SIEVAS ROKĀS

Veimārietis Džaspers ir mazliet vecāks, tam tikko palika gadiņš, bet līdz čempiona godam vēl jātrenējas. Viņa ienākšana *Mazsālijās* nebija saimnieku nolūks – suns bija dāvana vīram Gunāram dzimšanas dienā. Lai gan Gunita tādas dāvanas neatzīst, ar Džasperu bijis citādi. Gunitas iepriekšējais suns bijis veimārietis, un viņa pārzinājusi šīs putnu medību suņu šķirnes labās īpašības. Gunārs visu vasaru smagi noslimojis, bet svarīgākais suni jāieliek kucēna vecumā, un tā pelēcīgi sudrabs Džaspers kļuvis par Gunitas otru mīluli.

CĪŅA PAR MĪLESTĪBU

„Ka tik neiznāk tā, ka manis kārotais porcelāns pieķersies vīram, bet viņa dāvana veimārietis – man,” tā Gunita. „Suņi kā bērni cīnās par saimnieka mīlestību un ir greizsirdīgi viens uz otru. Kautiņu nav bijis, tikai šad un tad viens otru *nejauši* pagrūž un uzrūc. Viņi zina, ka agresija netiks atļauta, un viss notiek kā rotaļa. Visgrūtākais laiks suņu puiku dzīvē ir līdz trīs gadiem, kad jāprot noturēt veselīgu konkurenci. Tas ir viens no iemesliem, kāpēc Gunita

GUNITA IESAKA

- Iegādājoties suni, jāatceras, ka tā nav mantiņa, ko varēs ielikt skapī, ja apniks.
- Ja suņa nav bijis, sākums varētu būt draudzība ar patversmes dzīvniekiem.
- Internetā ir labas pamācības gan iesācējiem, gan pieredzējušajiem. Palasiet un ņemiet vērā!
- Noteikti jāiepazīst šķirnes raksturojums: katrs suns katram cilvēkam nederēs.
- Arī lielu suni var turēt pilsētas dzīvoklī (pat vairākus), ja vien saimnieka dzīvesveids ļaus regulāri vest pastaigā.

vismaz reizi nedēļā ved mīļulus uz suņu skolu Talsos. Otrs: abiem ir labi ciltsraksti, bet, lai dzīvniekus varētu pārot, jābūt *uzpleciem* – pārnākumiem izstādēs. „Satiekot tur citus saimniekus, jautāju, kas mudina viņus tā ņemties ar suņiem, jo regulāras mācības grupu vai individuālajās nodarbībās, kā arī mājās ir smags darbs. Viņi saka: tas ir brīvā laika pavadīšanas veids. Daudz jāmacās un jātrenējas gan sunim, gan saimniekam.”

VAR PAT VAIRĀK

Gunita uzskata, ka nav būtiski, cik suņu ir mājās. Svarīgi apzināties apstākļus, kādos tie dzīvo, kādas ir šķirnes un no vecākiem iedzimtas īpašības, kā tie tiek audzināti. Viens prasa uzmanību vairāk un skums, ja to atstās mājās, bet vairāki savā starpā spēlēties. „Šad un tad suņu ballīte arī mūsmājās beigusies ar saplēstām labākajām karpēm. Tas radina pie kārtības – mantām jābūt vietā. Suņi ir gudri – saprot, ka iešu uz zivju māju, jo zina, kurā skapītī stāv atslēgas. Nāk līdzi, skatās, kā zivis baroju, un revidē, vai esmu pareizi izdarījis.”

Tāpat dzīvnieki zina, ka būs pastaiga, jo Gunita uzvilksusi attiecīgo āra jaku. Pilsētā bez pavadas nedrīkst, un tad saimniecei ar lielajiem suņiem jāaizmirst par augstpapēžu apaviem. Laukos var palaist vaļā, tomēr jāieķīnās, ka gan Faraons, gan Džaspers ir mednieki, lai kādas ir sekmes paklausības mācībā. Veimāriešu īpašība: tie grib būt saimniekam paši labākie, tāpēc dresūrai padodas viegli. Pat tad, ja aizskrien, ātri ir atpakaļ. Savukārt porcelāns un vēl ar vārdu Faraons reizēm izrāda, ka pašam gudra galva, tāpēc iegādāta elektroniskā siksnīņa. Dzīvnieku aizstāvji to neuzskata par labu, jo suns var gūt elektrošoku. Par laimi, Faraonam pieticis ar vienu reizi, lai saprastu, ka siksnīņa atgādina par paklausību.

Daina Tafelberga
Gunitas Štorhas arhīva foto

VĒSTURE

Nīkrāce cauri gadsimtiem

Daces Reihmanes (Šķieres) atmiņas

„Nīkrāce ir manas vienīgās mājas. Visu savu dzīvi esmu pavadījusi šeit, Nīkrācē.”

VISLABĀK – PIE KĀPNĒM

„Skolā katru nedēļu bija sava dežūrklaše. Parasti vienu skolēnu ievēlējām par virsdežurantu. Virsdežuranta pienākums bija uzrakstīt dežurantu sarakstu un izvietot skolēnus pa attiecīgajiem posteņiem. Man vislabāk piemēroti bija tie, kurus man patika dežurēt pie kāpnēm, jo varēju skolēniem likt iet atpakaļ, lai otrreiz ietu lēnām pa kāpnēm.

Dežūrklašei bija jāsanes malca pie visām skolā krāsnīm, bet sildīties koridoros, piespiežoties pie krāsnis, ziemas aukstumā direktore mums neļāva. Skolēniem starpbrīžos bija jāstaigā pa gaiteni un tā mēs saķērušies elkoņos gājām viens aiz otra, tas bija jauki.”

KAKLAUTS UN NOZĪMĪTE

„Obligāti bija jānēsā skolas formas. Meitenēm bija zili svārciņi un jaciņa vai sarafāns un skolas blūzīte. Oktobrēniem bija jānēsā jaciņas vai sarafāna jāpiesprauž oktobrēnu nozīmītes, pionieriem jāapsien sarkanie kaklauri.

un jāpieliek pionieru nozīmīte, komjauniešiem – komjauniešu. Zēni bieži nesēja kaklaurus, tāpēc direktore ar viņiem cīnījās, kas savukārt zēnus uzjautrināja. Es biju apzinīga, vienmēr nēsāju kaklauru un nozīmīti.”

PIE SKOLOTĀJAS MĀJĀS

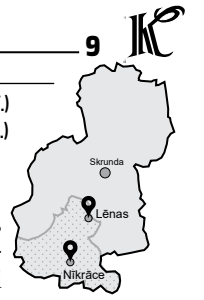
„Krievu valodu mums sāka mācīt no 2. klases. Skolotāja Olga Tjarve vārdu atprasīja katru dienu, tas bija galvenais. Bieži vārdu neiemācījāmies, tad bija jāpaliek pēc stundām. Citreiz vakaros gājām pie skolotājas uz mājām mācīties, skolotāja parasti tās vakariņas, bet

mēs mācījāmies un atbildējām vārdu. Kad mācījās mazākajās pamatskolas klasēs, skolas direktors bija J.Tjarve, viņš mācīja mums vēsturi, lai kaitinātu direktoru, mēs viņa krēslu nosmērējām ar krītu.”

ATPAKAĻ NĪKRĀCĒ

„1981. gadā iestājos Rīgas Pedagoģiskajā skolā, mācījās par bērnu audzinātāju. Skolu pabeidzu 1986. gadā un sāku strādāt Nīkrāces bērnu audzinātājā *Dzirkstīte* par audzinātāju. Bērnu audzinātājā, kuru bērni pat apmeklēja. Juku laikos bērnu audzinātāja darbu nebija. 1991. gadā apprecējos, dzima

bērni – Māris, Rihards un Mārtiņš. Kad dēli bija paaugušies, skolas direktore Ārija Liepa piedāvāja nākt strādāt uz skolu. Neklātienē pabeidzu Liepājas Pedagoģisko akadēmiju, ieguvu sākumskolas skolotājas profesiju, pēc tam strādāju rotaļu grupiņā par audzinātāju, paralēli darbam sāku studēt Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības augstskolā, ieguvu pirmsskolas izglītības skolotājas profesiju. Nu jau vairākus gadus strādāju par 1.–4. klašu skolotāju, pasniedzu arī mājturību meitenēm.”

Dzintra Liekmane (Grāmatas fragmenti. Sākums 2016. gada 24. oktobrī.)
(Turpmāk vēl.)

PIRMS 20 GADIEM UN TAGAD

Lauki un mežs – latviešu identitātes pamats

1999. gada janvārī *Kurzemniekā* bija stāsts par Kalnu ģimeni: tēvu Gunti, pirmais 200 kg robežu pārvarējušais svarcēlājs Latvijā, un par dēliem Valdi, Uldi un Tāli, kuri arī bija Latvijas jaunatnes čempioni svarcelšanā.

Attēlā ar svaru stieni uz pleciem – Valdis, kurš bija uzvarējis valsts erudītu konkursā un gatavojās absolvēt V.Piļūņa Kuldīgas ģimnāziju. Tagad viņš ir *Latvijas Valsts mežu* (LVM) nekustamo īpašumu pārvaldes vadītājs.

Valdis atceras, ka toreiz raksts par ģimeni bija pēdējais kopā ar tēvu Gunti – pēc dažām nedēļām viņš negaidīti agri aizgājis mūžībā.

ĢIMNĀZIJA – LABS PAMATS DZĪVEI

„Bez tēva palikām četri tīni ar māti, vecmammu un nelielo saimniecību Kurmālē. Tēva pēkšņā aiziešana deva milzīgu stresu noturības kredītu tālākajā dzīvē. Kuldīgas ģimnāzijā ieguvu ļoti labu izglītību, un to mūsdienās apliecina tādi vārdi kā Dana Reizniece-Ozola, Aldis Gobzems, Jānis Šmēdiņš un citi. Ģimnāzijas izcilo skolotāju uzvārdi deviņdesmitajos visiem ir labi zināmi. Vēlos izcelt Intu Kalniņu, kura spēja iemācīt neapstāties pie sasniegtā. 1999. gada matemātikas eksāmenā biju viens no pieciem Latvijas 100% rezultāta ieguvējiem. Turpinājumā ieguvu maģistra grādu tieslietās Latvijas Policijas akadēmijā pie daudziem ievērtības cienīgiem pedagogiem: Ārijas Meikališas, Alekseja Loskutova, Volda Jakubaņeca un citiem. Studiju gados beztēva censonim milzīgu atbalstu sniedza Operas svētku tēvs Dainis Kalns un viņa dzīvesbiedre Lolita Cauka – pateicoties viņiem, pirmos gadus varēju pilnībā veltīt mācībām un redzesloka paplašināšanai Rīgas kultūras un intelektuālās popkultūras pasākumos. Tas ļāva nonākt līdz veiksmīgai karjerai *Latvijas Valsts mežos*, kur bijusi iespēja strādāt pie izcilie vadītājiem Edvīna Zakovica, Mārtiņa Gūtmaņa un Roberta Strīpnieka, veidojot skaidru un sakārtotu

Pirms 20 gadiem Valdis Kalns mācījās V.Piļūņa Kuldīgas ģimnāzijas pēdējā klasē, bija valsts erudītu konkursa uzvarētājs un Latvijas jaunatnes čempions svarcelšanā.

valsts mežu apsaimniekošanas sistēmu.”

NO SVARCELŠANAS UZ VOLEJBOLU

„No sporta neesmu atvadījies ne mirkli. Svarcelšanā spēju aizsniegties līdz 150 kg grūšanā, tomēr tas nav amatieru sports, un pamazām aizrāvos ar abu paveidu volejbolu. Teju desmit gadus esmu Īvandes volejbola komandas kapteinis un menedžeris. Labākie panākumi ir 2011. gada zelts Kuldīgas novada čempionātā un sudrabs 2016. gadā Skrundas novada čempionātā. Tikko pēc četrus gadus pārtraukuma ar stabili un saliedētu komandu ieguvām sudraba medaļas Kuldīgas novada čempionātā. Volejbolā esmu pilnīgs dilettants, taču satikti pāris brangu padomdevēju: Ivo Laumanis, Valts Mihelsons, Jānis Rutkis, Normunds Priede un Ēriks Abersons. Septiņus astoņus gadus brīvprātīgi vadu arī LVM iekšējo turnīru zāles un pludmales volejbolā.”

APKOPOTA DZIMTAS VĒSTURE

„Kalnu un Bērziņu dzimta izdarīgu ļaužu nav trūcis. Tāpēc liels prieks, ka vecāsmam-

„Es ļoti vēlētos, lai darbs laukos un mežos tiktu uzskatīts par neapstrīdamu latviešu identitātes pamatu,” saka *Latvijas Valsts mežu* nekustamo īpašumu pārvaldes vadītājs Valdis Kalns.

mas brāļa Miķeļa Bērziņa memoriālus (82 un 83 gadu vecumā saraksītas 20 rūtiņu burtnīcas), ko tēvabrālis Vilnis Kalns 70 gadu vecumā pārrakstīja datorā, kopā ar brālēniem Ingu Bērziņu un Kristapu Kalnu iespiedām ekskluzīvā un vispārpieejamā tirāžā. Šos memoriālus vairāk nekā gadu publicēja arī *Kurzemnieks*. Milzu paldies par to, jo Miķeļonkulis ir latviešu intelektuālās elites piemērs – brīvības cīņu varonis, mežzinis Saikavā, Madonas pusē, kurš sevi ziedoja sabiedriskās dzīves uzplaukumam un par to samaksāja ar 15 gadiem lēģerī. Tādi vīri cēla pirmo Latviju!”

MEŽINIEKS TREŠĀJĀ PAAUDZĒ

„Esmu nestandarta mežinieks trešajā paaudzē. Vectēvs Alberts pēc Sibīrijas strādāja vietējās mežrūpniecības saimniecības (MRS) būvniecības daļā, tēvs bija Grobiņas MRS un *Latvijas finiera* virpotājs, es – LVM jurists un nekustamo īpašumu vadītājs. Sevi uzskatu par pilnīgu mežinieku – turpinu apsaimniekot 30 hektāru dzimtas mežu, nevis saņemu kompensācijas par tā saucamo da-

bas daudzveidību, pūdjot koksnes resursus tūkstošus pirmajā *retajā* meža biotopā. Sāp sirds: mums ir tik blīvas totālās dabas aizsardzības teritorijas, ikkatrā atjaunošanas cirtē redzami integrētās dabas daudzveidības veicināšanas pasākumi (mežmalas, saglabājamo koku grupas, sausokņi, kritālas utt.), tomēr zaļās organizācijas turpina uzbrukt abu Latvijas valstiskuma periodu uzplaukuma pamatam – meža nozarei. Tāpēc īpašs prieks, ka esmu bijis klāt pēdējai nozares normatīvu liberalizācijai 2012. gadā. Esam radījuši arī senlatviešu koka pili mūsdienā izpildījumā – LVM klientu centru Dundagā, kas nesē iekļauts Eiropas Arhitektu padomes *Top 20* kā piemērs klimata pārmaiņu mazināšanai būvniecībā.

Vislielākais prieks par šķeldas lauku Priedainē – arī savā novadā tiek darīts kaut kas labs. LVM ieguvu divus hektārus degradētas teritorijas, nojauc veco dzelzsbetona rūpnīcas monstru un *greenovation** garā būvē šķeldas krātuvi. Kopā ar mums šo vietu kaimiņos sakopj arī uzņēmumi *Palleteries*, *Energoparks* un *Goldingen Invest* vietējā labā gariņa Normunda Jansona (*SIA Rajaks*) padomu vadībā.”

BĒRNI MĀCĀS DARBU

„Pilsētnieku paaudze, kas tomātu redz tikai lielveikalā, sāk nevietā aizstāvēt kokus, ignorējot ilgtspējīgu mežsaimniecību. Skaistie skrējēju un piejūras meži nerodas vienā dienā un nepastāvēs gadsimtiem – tikai saprātīga mežkopju rošība ļaus tos atjaunot un saglabāt. Mani bērni – sešgadīgā Madara un trīsgadīgais Didzis – jau no pirmajiem soļiem mācās darbu pie datora un dabā, sportu no tenisa līdz svarcelšanai un meža mainību, kurā pēc ilgi gaidītas ražas seko godpilna meža atjaunošana.”

* Zaļo inovāciju (no angļu val. *green* un *innovation*)

Iveta Grīniņa
Valda Kalna arhīva foto

KULDĪGAS AVĪZĒS

Šnaba plūdi

Tādi bijuši Rīgā svētku dienās, jo spirta un šnaba patērētājs vēl nepiedzīvotā daudzumā. Par to spilgti liecina tas, ka ceturtdien svētku dienā valsts degvīna tirgotava pārdevusi spirtu un šnabi par 190 000 ls. Tā ir augstākā summa, par kādu jebkad šnabis vienā dienā pārdots. Bez tam interesanti atzīmēt, ka Latgales degvīna pārdotavas iepērk šnabi un denaturatu vienādos daudzumos. Denaturatu latgalieši mājās kārtībā filtrējot un dzerot līdzīgi šnabim.

Kuldīgas Vēstnesis pirms 90 gadiem

Ziemassvētku kauju atceres vakars

Latviešu veco strēlnieku biedrības Kuldīgas nodaļa rīko ceturtdien Sadraudzīgā biedrībā tradicionālo vakaru Ziemassvētku kauju atcerai. Referātu par strēlnieku cīņām nolasīs centrālās valdes pārstāvis. Viesosies Liepājas pilsētas drama un opera, izrādīs Mārtiņa Zīverta Galvu augšā!, vakars noslēgsies ar saviesīgu dzīvi.

Jaunais Kurzemnieks pirms 80 gadiem

Pirmie kolchozi Turlavā

Šajās dienās Induļu ciema zemnieki nodibināja pirmo kolchozu savā pagastā – Sarkano zvaigzni. Jaunajā kolektīvā apvienojās 15 zemnieku saimniecības ar 490 ha kopējo zemi. Par priekšsēdētāju ievēlētā pagasta lauksaimniecības kooperatīvās sabiedrības priekšsēdētājs Ādams Atans. Arī Turlavas ciema zemnieki nodibināja kolchozu Zelta vārpa, kurā apvienojās 12 saimniecības. Zemes kopplatība – ap 350 ha. Jaunā kolchoza vadība uzticēta Jānim Tilgalim.

Padomju Kuldīga pirms 70 gadiem

NOVADI SAPROT

Lai pats nedzīvotu "BURBULĪ"

Iveta Šmuga

Lai arī uz lielā aizbraucēju skaita fona novados to, kas atgriežas Latvijā, ir trīsreiz mazāk, tomēr mājupceļš ar biļeti vienā virzienā ir sācies – atzīst gan reemigrācijas koordinatori, gan arī paši aizbraucēji. Taču gan tiem, kas vēlas atgriezties, gan tiem, kas turpina strādāt ārzemēs, nereti nākas saskarties ar viltus ziņām par to, cik gaidīti šeit ir reemigranti.

Uzticēties pieredzei

Turklāt viltus ziņu tiražēšanai nemaz nav nepieciešami mediji – šīs ziņas var izplatīt sociālajos tīklos, un to lielākoties, stāstot par savu valsti, dara paši tautieši. Kad cilvēki dalās ar ziņām, ir ilūzija, ka tur nav maldu, un tad, kad tiek jautāts, kur tu to uzzināji, atbilde – feisbukā. Tomēr šī vietne ziņas nerada, tā ir platforma, kur ziņas nonāk no dažādiem avotiem, un pašam lietotājam ir jāskatās, ar kādu materiālu dalās viņš un viņa draugi.

Tas tiesa, ka cilvēkiem ir daudz neskaidriību, ir šaubas, ir jautājumi par darba iespējām un atalgojumu, kas nodrošina dzīvošanu (nevis izdzīvošanu), mājokļu pieejamību, dārdzību. Arī par neuzticēšanos valsts varai, tajā skaitā pašvaldībām, un citu cilvēku attieksmi.

Bieži vien daudzi tautieši par Latviju izsakās nievājoši: "Te taču nav darba, mazas algas, lieli nodokļi – nav vērts atgriezties." Ar ko to atspēkot?

To, ka vieglāk atgriezties ir tiem, kam ir amata prasmes vai iegūta laba izglītība, pierāda Artūra Putniņa stāsts. Varbūt tas nav tipiskākais, ko daudzi iztēlojas, kad runa ir par tautiešiem – aizbraucējiem, taču apgāž viltus ziņas, ka Latvijā nav izaugsmes iespēju, nevar atrast darbu.

"No 2014. gada maija līdz 2018. gada augustam dzīvoju Norvēģijā, studēju doktorantūrā Norvēģijas Dzīvības zinātņu universitātē "Norwegian University of Life Sciences", NMBU ar specialitāti kvartārgēoloģijā un ģeomorfoloģijā (ģeoloģijas apakšnozares, kuras pēti pēdējā ledus laikmeta liecības – atstātās pēdas dažādu reljefa formu veidā, veidošanās procesus un iekšienē sastopamo nogulumu materiālu). Norvēģijas universitāšu sistēma ir veidota tā, ka doktorantūras studijas ir algots darbs atšķirībā no Latvijas, kur pārsvarā ir stipendiju veida piemaksas pie, piemēram, pētnieka pamatdarba universitātē. Jāsaka ka jau tad, kad pārcēlos uz Norvēģiju, negrasījos palikt tur pavisam. Šāda izvēle drīzāk bija ļaušanās iespējai gūt zināšanas, pieredzi un kontaktus, ko varētu likt lietā savā turpmākajā profesionālajā darbā un mūsu valsts attīstībā," atklāj Artūrs. Dezinformācijai sociālajos tīklos, kas skar Latvijas tēla nomelnošanu, viņš pretī liek objektivitāti, jo saglabājis saikni ar mājām: "Latvijā noteikti ir jūtama izaugsme, arī par spīti bieži dzirdamajām negācijām. Jā, protams, lauki kļūst tukšāki – cilvēki pārceļas uz pilsētām, bet urbanizācija ir globāla tendence un skar visu pasauli kopumā. Arī Norvēģijas laukos var redzēt pietiekami daudz graustu, kas liecina par šo pašu tendenci. Man šķiet, ka latvieši ir ļoti prasīgi kā pret sevi, tā pret valsti. Gribam, lai ir labi un kļūst vēl labāk, gribam,

Foto no A.Putniņa personīgā arhīva

Artūrs Putniņš Svalbārā, Norvēģijas pārvaldībai piederošā salā (reizēm saukta arī par Špicbergenu) aiz polārā loka, kas ir kvartārgēoloģijas un ģeomorfoloģijas studentu paradīze Zemes virsū.

lai tas notiek tagad un tūlīt, aizmirstot, ka nekas nenotiek tāpat vien. Jo zīmīgāk tas šķiet tieši simtgades gadā, kad gandrīz uz katra stūra atceramies par laikiem, kuriem mūsu valsts ir gājusi cauri, un par to, ka tā sākās no drupām un kara iznīcības – būtībā pilnīgi no nulles. Manuprāt, cilvēkiem Latvijā, tāpat kā jebkur citur, bez vēlmes pēc laba darba, mājokļa, zināma labklājības līmeņa un valstiskās (militārās) drošības izjūtas, ļoti būtiska ir arī sociālās drošības izjūta, apziņa, ka arī nekaitīgās dienās kāds par tevi parūpēsies. Tā būtu ne tikai sakārtota veselības aprūpe un pensiju sistēma, bet arī iespēja veidot uzkrājumus, kas tad arī veicinātu šo drošības izjūtu. Tiesa, visai bieži uz šībrīža dzīves apstākļu uzlabošanas rēķina cieš cilvēku spēja pašiem radīt kaut nelielu "drošības spilvenu".

Trīmdā – vairāk "balts" vai "melns"

Par sociālajiem tīkliem runājot, A. Putniņš saka: "Jāsaprot, ka ziņas tajos ļoti variē no tā sauktā "burbuļa", kura daļa tu esi. Proti, attiecīgām draugu grupām intereses un ziņas, ar kurām tās dalās, ir atšķirīgas. Līdz ar to laikā, kad biju prom, lasīju un dzirdēju daudz krasi atšķirīgu viedokļu kā par pasauli, tā Latvijas notikumiem. Taču no personīgās pieredzes varu teikt, ka, trīmdā esot, ziņās paustais vienmēr šķiet krietni biežākās krāsās un vairāk "balts" vai vairāk "melns", nekā ir patiesībā. Kopumā ziņu saturs satur kvalitatīvi vērtējamā samērā objektīvu, taču šād un tad nepamet sajūta, ka atspoguļotais viedoklis apskata situāciju visai vienpusīgi. Personīgi vēlētos plašāku viedokļu atspoguļojumu no visām pusēm. Vienlaikus jāatzīst, ka, esot tur, ik pa laikam tomēr uzradās jautājums, cik tad ilgam šim posmam būt, jo pastāvēja reāla iespēja turpināt akadēmisko karjeru NMBU (universitātē, kurā strādāju). Tomēr, tuvojoties doktora disertācijas iesniegšanas termiņam, izvēle atgriezties kļuva arvien pārliecinošāka. Arī par spīti tam, ka sieva turpina studijas maģistrantūrā tajā pašā universitātē. Ir grūti nosaukt kādu vienu "noteicošo" faktoru, kas mudināja atgriezties, jo uzskatu, ka tas bija faktoru jeb apstākļu kopums, ko tomēr nekāda

cita informācija vai dezinformācija nevar ietekmēt. Tā bija gan mūsu abu vēlme atgriezties un veidot ģimeni Latvijā, gan ticība tam (lai cik paradoksāli tas palicējiem neizklausītos), ka tieši Latvija ir iespēju zeme. Protams, mums vēl ir daudz, kur augt un attīstīties, bet tieši tur ir tas šarms un āķis, salīdzinot ar savā ziņā garlaicīgo veco Eiropu. Galvenais ir katra paša vēlme darboties un padarīt valsti labāku."

Bieži vien cilvēki, runājot par migrāciju un darbu ārvalstīs, vai nu apzināti, vai neapzināti skatās uz to kā iespēju nopelnīt lielu naudu, aizmirstot par augstajām dzīves izmaksām – pārtikas, degvielas un dzīvesvietas īres cenām. "Te gribētu teikt, ka Latvijā nodokļi nebūt nav tie lielākie. Arī par citām nebūšanām runājot – ja liekas, ka Latvijā ir liela birokrātija, tad ziniet, Skandināvijā tā ir vēl lielāka un uzkrītošāka," teic Artūrs, kurš šobrīd strādā VAS "Latvijas Valsts meži" par zemes dziļņu plānošanas speciālistu. Viņa darba pienākumos ir plānot un uzraudzīt derīgo izrakteju (smilts, smiltsgrants un kūdras) ieguves vietu attīstību Austrumvidzemes, Rietumvidzemes un Vidusdaugavas reģionos, līdz ar to plašās pārtraugamās teritorijas dēļ (no Ainažiem līdz Pļaviņām un no Ogres līdz Apei) loģiska viņam šķita pārceļšanās uz Valmieru, kaut arī varējās palikt (un iesākumā strādājis) Koknesē. "Vakancei uz šo amatu pieteicos dienu pēc savas disertācijas iesniegšanas, tāpēc es tad, ja kāds izplata "patiesību", ka Latvijā nav darba, iebilstu, ka par darba vietu trūkumu te nevar sūdzēties. Arī neskaitāmie sludinājumi gan veikalu skatlogos, gan radio un televīzijā par to neliecina. Drīzāk – uzņēmēji saka, ka nav, kas strādā," tā Artūrs Putniņš.

Ieteikums – izzināt situāciju pašiem

Kopš Latvijā darbojas reemigrācijas koordinatori, tautiešiem ir vieglāk uzzināt kādu faktu vai saņemt atbildes uz jautājumiem. Vidzemes plānošanas reģiona reemigrācijas koordinatore Ija Groza min, ka līdz 1. novembrim sazinājusies ar 30 ģimenēm, sagatavoti 292 piedāvājumi (informācija, ieteikumi, padomi).

"Katrs cilvēks vai ģimene lēmumu pieņem paši. Cilvēki saka – tas ir ilgs, pārdomāts,

UZZIŅAI

Darba algas apmērs

– Viena no galvenajām problēmām, kuru akcentē, domājot par atgriešanos, ir darbs. Cilvēki baidās gan par to, vai varēs atrast piemērotu darbu, gan arī par to, kāds būs atalgojums.

– Daudzi uztver kā viltus ziņu to, ka vidējā alga Latvijā ir 1006 eiro. Vai alga visur pieaugusi, vai tikai Rīgā? Kad sāk interesēties pēc darba ar tādu algu, izrādās, ka citviet piedāvā tikai minimālo algu – 430 eiro. Lai nopelnītu 1000 eiro un vairāk, ir jāstrādā 1,5–2 slodzes.

vairāku mēnešu garumā izsvērts lēmums, un nekāda masveida kampaņa vai pamudinājumi un atrunāšana te nederēs. Pareizi cilvēki dara, ka vispirms izzina situāciju, plāno, ko darīs, kur dzīvos, kur bērni mācīsies. Arī es to iesaku," norāda I. Groza. Vai nievājošu attieksmi par dzīvi Latvijā ārzemju latvieši kultivē paši? "Šāda informācija, ka te jau nav, ko darīt, ka vispār te nekā nav, izskan ne tikai no ārzemēs mītošajiem tautiešiem, bet arī no Latvijā dzīvojošajiem. Tādi ir cilvēki, viņu pieredze, sociālā kultūra. Vieglāk taču ir gausties, nevis smagi strādāt, un cilvēka dabā ir iedomāties, ka labi ir tur, kur manis nav," uzskata koordinatore. I. Groza domā, ka cilvēkiem ārzemēs šobrīd informācijas, viņi nezina, kas notiek šobrīd Latvijā, kas ir mainījies, kādas ir iespējas: "Ļoti daudzi dzīvo ar domām un tādu informāciju, kāda tā bija pirms desmit gadiem. Bet aktuāls ir jautājums – kā "tikl" pie cilvēkiem, kā sniegt šo aktuālo informāciju. Latviešu kopienas (biedrības) pulcē vien mazu daļu. Ārzemju latvieši ir pieraduši, ka visi, kas nāk uz viņu vietējo latviešu centru, ir pazīstami cilvēki, kam var vairāk uzticēties.

Ārzemju latvieši ir pieraduši cits citam uzticēties, daļās arī pieredzē, kas nav tik pozitīva, īpaši tad, ja kādam piedāvā "apsaimniekot jūsu mežu" vai "par labu cenu nopirkt jūsu īpašumu". Tie, kam rūgta pieredze, aicina šādos darījumos neieļauties.

Nesen portālā "Anglobalticnews" varēja lasīt ziņu, ka lidostā "Rīga" var meklēt darbu arī no ārzemēm atgriezušies tautieši, jo tur esot ap 250 brīvu darba vietu. To pašu ziņu maijā varēja atrast portālā "Delfi.lv". Tātad kaut kas neiet kopā. Vai tad joprojām tās pavasarī sludinātās vakances nav aizpildītas? Nevar taču būt, ka visi neizturēja pārbaudes laiku. Taču šī ziņa nāk no Latvijas un it kā vieš uzticību. Dažādos vēstījumos arī par mūsu medicīnas sistēmu tautieši izsakās kritiski, taču tajā pašā laikā viņi joprojām brauc uz Latviju labot zobus un iziet kompleksās ārstu pārbaudes. Tā kā reemigrācija ir smaga tēma, tad ap to arī turpmāk netrūks spekulāciju viltus ziņu jomā, ar to diemžēl jāreķinās."

Sabiedrības integrācijas fonds

Materiāls sagatavots ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.

PĀRDOD

No Vācijas – **SEAT IBIZA**, 2010, 1,2, benzīns, ļoti ekonomiska, 3200 eiro. Tālr. 28728202.

VW GOLF 5, 2004, 1,6, benzīns, TA 20.09.2019.; darba kārtībā **KOMBAINU Sampo Rosenlew 410**. Tālr. 28219226.

SIA **AJG plus** – sazāģētu lapkoku nomaļū **MALKU**. Tālr. 29399939.

Sausu **MALKU** maisos. Tālr. 26544462.

Sausu, skaldītu **MALKU**. Tālr. 27885688.

Sausu **MALKU** maisos. Tālr. 27811870.

MALKU (3 m). Tālr. 27811870.

Sausu alkšņa **MALKU** maisos, cena 2,50 eiro. Sadarbojas ar sociālo dienestu. Tālr. 24957247.

PĒRK

Vēlos pirkt **MĀJU** Kuldīgā ar centrālo apkuri un WC iekšā. Interesē Pārventa, Priedaine, Putndārs. Tālr. 29728854.

Vēlos iegādāties vienistabas vai divstabu **DZĪVOKLI** Kuldīgā. Tālr. 28728202.

Oša, ozola, bērza **ZĀĢBAĻĶUS**. Tālr. 29428876.

SIA **Valinda** pērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** dzīvsvārā. Tūlītēja samaksa. Tālr. 29434034.

Z/s **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

Viss par reklāmu
Kurzemniekā!
Tālrūnis 63324881.

SIA "Česu gaļas kombināts"
par augstām cenām iepērk
JAUNLOPUS un LIELLOPUS
26185703 • 25573447 • 29172343

MEŽA ĪPAŠNIEK, ZVANI UN PĀRLIECINIES!

Latvijas mežsaimniecības uzņēmums SIA **VERTEX** pērk meža īpašumus, cirsma un augošu kokus par visaugstākajām cenām. Cenas līdz pat 15 000 EUR/ha.

Zvaniet pa tālr. 28368838, 26129919.

Kuldīgas primārās veselības aprūpes centrs,
Liepājas iela 34, reģistratūras tālr. 63322401,
dr. A.Brencēna tālr. 22023357 (Izsiņām).

Oftalmologs dr. A.Brencēns pieņem pacientus Kuldīgā otrdienās, trešdienās, ceturtdienās no 9.00 līdz 16.00 (iespējams ilgāk). Pierakstīties var arī internetā www.piearsta.lv.

Vizītes cena 25 eiro.

Otrdienu rītos tiek piedāvāta autovadītāju medicīniskā komisija.

<http://dr-brencens.mozello.lv>

<https://www.piearsta.lv>

<https://www.facebook.com/brencens/>

DAŽĀDI

MODRA AUTOSKOLA rīko B (sākums 10. janvārī), BE, C, CE autovadītāju kursus Kuldīgā, Pētera ielā 5. Tālr. 26120089.

SIA **Bērzi plus** notīra krūmu **APAU-GUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērk zarus šķeldošanai un cirsma izstrādei. Tālr. 29150380, 26458900.

REMONTĒJAM, būvējam, kvalitatīvi. Tālr. 26551758.

VAJADŽĪGI

SIA **Apdars** (41203050077) – **ŠOFERIS** ar C un E kategoriju. Divas vakances. Darba samaksa: E kat. – 45 EUR/dienā, C kat. – 35 EUR/dienā. CV sūtīt e-pastā: apdars@inbox.lv, tālr. darba laikā 25902900.

SIA **Apdars** (41203050077) – **KRĀVĒJS** patstāvīgam darbam noliktavā. Samaksa 3,50–5,00 EUR/h. CV sūtīt e-pastā: apdars@inbox.lv, tālr. darba laikā 25902900.

Paplašinot darbību, SIA **Otaņķu Dzirnānieks** (42103015892) aicina darbā B kategorijas **TRAKTORTEHNIKAS VADĪTĀJU** (darbam komandējumos Baltijā). Darba alga gadā no 10 000 EUR + procenti. Tālr. 28808260.

Paplašinot darbību, SIA **Otaņķu Dzirnānieks** (42103015892) aicina darbā CE kategorijas **ŠOFERUS** darbam Baltijā vai Eiropā. Darba alga gadā vidēji ir 12 000 EUR + procenti. Tālr. 29185566.

SVEASKOG
BEZ MAKSAS ATTĪRA
NO KRŪMIEM
laukus un citas
aizaugušas platības.
PĒRK
zarus, cirsma atlikumus,
šķeldojamo materiālu.
ĀTRA SAMAKSA.
25 622 293 (Āris)

LĪDZJŪTĪBAS

Paliks siltums, kas bijis sirdī un vārdos,

Kamēr skumju rētas dvēselē dzīs.

/K.Apškrūma./

Izsakām līdzjūtību **ELVĪRAS AKERMANES** ģimenei, viņu pēdējā gaitā pavadot.

Zītaru mājas iedzīvotāji

Tuvs cilvēks neaiziet,

Viņš tikai pārstāj līdzās būt...

/S.Kaldupe./

Izsakām līdzjūtību **ILGAS BARONES** tuviniekiem, viņu mūžībā pavadot.

Grosbardu ģimene

Daudz darbiņi padarīti,

Daudz solīši iztecēti;

Lai nu mājā Zemes māte

Pārkļāv savu seģenīti.

/T. dz./

Izsakām līdzjūtību **Unai, Dāvim** un piederīgajiem, no mammas un vecāsmammas atvadoties.

Smiltņieku mājas iedzīvotāji

Kam, tētiņ, tālu gāji,

Kā saulīte norietēji?

Mums pietrūka mīļu vārdu,

Tava gudra padomiņa.

/T. dz./

Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikums izsaka līdzjūtību skolotājai **Gunai Bergmanei**, tēti mūžības ceļā aizvadot.

Saņem, labā Zemes māte,

Vienu simu māmuliņi,

Apsedz viņu silti, silti

Savām smilšu villainēm.

/T. dz./

Izsakām līdzjūtību **Annijai** un tuviniekiem, no omītes atvadoties.

Saldus kolēģes

Pierimst soļi, klusē doma,

Neskan mīļās mātes balss.

Tikai klusa sāpe sirdī

Ilgi vēl pēc viņas sauks.

/E.Zālīte./

Izsakām līdzjūtību **Solvītai** ar ģimeni, mammu **HELGU ŠPERLIŅU** mūžībā pavadot.

Aprūpes nama **Valtaiķi** kolektīvs

Atkal, zeme, tava velēna vajā tiek klāta.

Atkal viena dziesma līdz galam izdziedāta.

/I.Ziedonis./

Izsakām līdzjūtību **Ainaram Priedēnam**, tēvu zaudējot.

Ik **G.MATROŽA KOKZĀĢĒTAVA** kolektīvs

Tai tālajā pļavā, kur atmiņas zied,

Tur mani jūs vienmēr satiksiet.

/I.Rudene./

Izsakām līdzjūtību **Raimondam**, no tēta atvadoties.

Jelgavas ielas 42.,
44., 46. nama kaimiņi

Skumjās paziņoju, ka mūžībā aizgājusi mana mīļā mamma
GUNTA MEDIŅA.

Izvadīšana otrdien, 8. janvārī,
13.00 no Sv. Annas baznīcas
kapličas uz Annas kapiem
Kuldīgā.

Meita

Krustu krustām zemes ceļi,
Tavs celiņš izstaigāts.
Dod, Dieviņ, dvēselei
Viegļu ceļu viņsaulē.

/T. dz./

Mūžībā aizgājusi
ANASTASIJA LIEPIŅA
(dzim. Laizāne;
21.05.1936. – 03.01.2019.).
Izvadīšana sestdien, 12. janvārī,
13.00 no kapličas Aizputes ielā uz
Kalna kapiem Kuldīgā.

Piederīgjie

Grāmatu riskā sacenšas ģimenes

Skrundas bērnu bibliotēkā erudīcijas spēlē no piecām komandām ar 53 konfektēm uzvarējusi Farnastu – Leonu ģimene jeb **Burtu zagļi**, par diviem punktiem apsteidzot komandu **Ubāžu meitenes**.

Spēlē ir astoņas tēmas, tostarp bērnu grāmatu fragmentu un ilustrāciju pazīšana, senvārdu skaidrošana un sakāmvārdu papildināšana. „Ir arī kaķis maisā – jāuzmin, no kurām grāmatām ir trīs lietas,” stāsta bibliotēkas vadītāja Inga Zalgauka. „Par katru pareizu atbildi komanda saņem piecas konfektes, kuras nedrīkst apēst, jo tie ir punkti, kas beigās tiks saskaitīti. Gatavošanos atstājām ģimeņu ziņā.” Spēles ideja aizgūta no agrākās Pelču bibliotēkāres Dainas Girvaites, kura to organizējusi saviem lasītājiem. „Spēle arī rīkota starp bibliotēkām. Tagad jautājumu loku paplašinājām, lai to uzspēlētu starp ģimenēm.”

Komandai **Ubāžu meitenes**, kurā darbojas rudbārznieces Aina Daize, Alise Grauduze un Diāna Diedišķe, interesanto nosaukumu devusi Diāna, jo bērniībā tā saukusi vietu, no

kuras viņa nāk. Alise stāsta: „Bibliotēka un bērna iniciatīva jāatbalsta, vajag arī mazliet jautrības. Visu atbildību par spēles gaitu lieku uz meitu un vecmāmiņu. Meita trīs gadus apbalvota kā čaklākā lasītāja, tāpēc nepiedalīties nemaz nedrīkst. Savs gods un statuss jānes!” Vecmāmiņai Ainai bijis interesanti gatavoties: „Es atklāju, cik mūsai grāmatas ir interesantas!”

Anna Kate Leona, Baiba Meļķe un Niklāvs Farnasts vispirms atraduši maskas un tad tapis komandas nosaukums **Burtu zagļi**. Stāsta Baiba: „Mēs lasām daudz grāmatu, un ideja ir tāda, ka zogam burtus. Tērpus piemeklējam uzreiz, jo zagļi taču ir strīpaini! Mūs uzaicināja, jo bibliotēku apmeklējām bieži. Nostrādāja tas, ka mums teica, lai nebaidāties, jo nebūs tikai jauno laiku grāmatas.”

Skrundas bērnu bibliotēkas spēlē **Grāmatu risks** uzvarējuši **Burtu zagļi**: Anna Kate Leona, Baiba Meļķe un Niklāvs Farnasts.

Annas Bivbānes
teksts un foto

VĀRDADIENAS

No 7. līdz 13. janvārim
 7. Rota (187), Zigmārs (704), Juliāns (95), Digmārs (6)
 8. Gatis (5110), Ivanda (176)
 9. Kaspars (8871), Aksels (339), Alta (23)
 10. Tatjana (21964), Dorisa (7)
 11. Smaida (269), Franciska (102)
 12. Reinis (3548), Reina (51), Reinholds (79), Renāts (433)
 13. Harijs (1805), Ārijs (229), Āris (576), Aira (438)

Populārākie: Tatjana un Kaspars.

Nav ar pliku roku ņemams

Gatis Rautiņš, strādā SIA *Metko*:

– Visiem ģimenē vārdi sākas ar burtu G – mamma Gunta, tētis Ģirts, brālis Guntars un māsa Gerda. Pēc tāda principa arī man vecāki izvēlējās vārdu Gatis, kas laikā, kad piedzimu, bija populārs. Man tas patīk. Cilvēki ar šādu vārdu ir ar stingru raksturu un nav ar pliku roku ņemami, vārds šķiet manam raksturam atbilstošs. Draugi bieži mani sauc par Gatiņu. Kuldīgā pazīstu vēl vairākus Gatus, bet šķiet, ka esam atšķirīgi un katram dzīves gājums ir citādāks. Vārdadienas vienmēr svīnu. Man ir trīs bērni, un sieva vienmēr parūpējas, lai šajā dienā radītu mājās svētku atmosfēru. Patīkami, kad piezvana draugi un apsveic vai atnāk ciemos. Arī pats cenšos citus atcerēties vārdadienā. Uzskatu, ka mums, latviešiem, ir paveicies, ka kalendārā ir ierakstīti vārdi un šādi svētki katram tiek piedāvāti.

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 7. JANVĀRĪ

Dienas garums – 7 st. 3 min.
 Saule lec 8.58, riet 16.01.

Naktī -3°...0°

Z
R A
D
4-8 m/s

Dienā +2°...+3°

Z
R A
D
5-10 m/s

RĪT, 8. JANVĀRĪ

Dienas garums – 7 st. 5 min.
 Saule lec 8.58, riet 16.03.

Naktī 0°...+2°

Z
R A
D
2-4 m/s

Dienā +1°...+3°

Z
R A
D
4-5 m/s

KONKURSS

TĒLOTĀJMĀKSLAS SPĒLE

184. kārtas atbilde:
 Kārlis Sūniņš.
 Venta pie Kuldīgas.
 1979.

Pareizi atbildējuši:
 Daina Gerente,
 Dacīte Rozentāle,
 Velta Višņevska,
 Ausma Kreidere,
 Indra Ābelīte, Ilze Lāma, Mārcis Kalējs,
 Andris Eglītis, Guntis Obodņikovs, Ingars Neimanis.

185. kārtā. Amerikāņu impresionisma gleznotāja (1844–1926) dzimusi Pensilvānijā, taču dzīves lielāko daļu nodzīvoja Parīzē. Tur ieguvis kontaktus ar Edgaru Degā, tā rezultātā arī pievērsusies impresionismam, bet dzīves nogalē arī citiem mākslas virzieniem. Viņas gleznās galvenokārt ir attēlotas sievietes un bērni.

Atbildes gaidām līdz 9. janvāra 11.00:
 Tēlotājmākslas spēle, Kurzemnieks,
 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301,
 vai e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv,
 vai redakcijas durvju pastkastītē.

Konkursu atbalsta veikals Pindzele.

Radošās darbnīcas brīvlaikā

Vienā no radošajām darbnīcām bērni no papīra veido riču-raču kauliņu. No kreisās: Šarlote Šlegelmilha, Daniela Vilce, Anna Tropiņa, Elīsa Sileniece un skolotāja Zane Andersone.

Kuldīgas novada bērnu un jauniešu centrā (BJC) skolēnu brīvlaikā notika radošās darbnīcas.

BJC pasākumu organizatore Agate Ūdre pastāstīja: „Pie mums katrā skolēnu brīvlaikā divas dienas notiek šādas darbnīcas. Šogad vienu dienu bērni pavadīja iekš-

telpās, bet otru – parkā. Darbnīcas apmeklēja arī tie, kuri pa brīvdienām atbraukuši pie radiem uz Kuldīgu.” Vienā no darbnīcām bērni gatavoja riču-raču kauliņu ar zīmējumiem. Skolniece Elizabete Dravniece priecājās: „Ir jauki, ka ir vieta, kur atnākt un pavadīt

laiku.” Cepšanas darbnīcā bērni gatavoja piparkūkas. Kristaps Groskaufmanis atzina: „Par radošajām darbnīcām uzzināju mājaslapā. Arī pirms tam esmu apmeklējis šīs darbnīcas.”

Lāsma Reimanes teksts un foto

ASTROLOĢISKĀ PROGNOZE JANVĀRIM

Jolanta Hercenberga, astroloģe

Čika laiks:

2.I 0.26 – 10.58,
 4.I 19.41 – 20.55,
 7.I 8.20 – 8.46,
 9.I 18.53 – 21.44,
 11.I 16.25 – 12.I 10.18,
 14.I 17.56 – 20.31,
 16.I 20.34 – 17.I 3.00,
 19.I 3.32 – 5.44,
 21.I 3.50 – 5.54,
 23.I 3.19 – 5.22,
 24.I 15.50 – 25.I 6.02,
 27.I 7.21 – 9.30,
 29.I 0.39 – 16.33.

Auni alks pēc izmaiņām un būs gatavi par to dalīties ar citiem, tādēļ darbā var valdīt spraiga gaisotne. Grūti pateikt, vai pēc plašajām diskusijām Auns varēs apmierinātībā berzēt rokas jau uzreiz vai pēc laika, kad būs ieviestas lielākas korekcijas, nekā sākotnēji domāts.

Vēršiem dvēselisku meklējumu un sevī ielūkošanās laiks, kad tiek veikta pamatīga inventarizācija paša vēlmēs, iespējās un gatavībā kaut ko dzīvē mainīt, lai realizētu kādu vilinošu iespēju. Būs raksturīga sadumpošanās un spontāna lēmumu pieņemšana.

Dvīņiem ar radiem, kaimiņiem un kolēģiem jārauga pārāk nemētāties ar dziļdomīgiem domu-graudiem, kas var aizvainot un kā dzirkstele iešauties pakulu maisā. Dzīve caur cilvēkiem reizēm uzdos jautājumus par to, cik saprotoši spējam būt pret citādo. Kā būs ar

tevi, Dvīni?

Vēžiem tēriņos robežas sev novilkot būs grūti. Pirt un palutināt sevi šķitīs pašsaprotami, lai gūtu vismaz ārēju apmierinājumu, kamēr dvēselē kāds urķējas un uzdos ļoti personiskus jautājumus. Lai arī tas nebūs viegli, Vēzis spēs sev atbildēt un pieņemt lēmumus, kas urķēšanos pārtrauks.

Lauvām, īpaši par radošiem darbiem, naudiņa maciņā rīp strauji. Gan romantiskās, gan darba attiecībās var nākties izdzīvot sirdi kutinošus mirkļus. Kādam var tikt pamātas ardievas, bet no jauna sastaptajiem cilvēkiem būs pozitīva loma ilgtermiņā.

Jaunavām mājas būs īsta miera osta, kur veldzēt dvēseli kopīgās atmiņās, šī brīža aktivitātēs un nākotnes iecerēs. Bet ārpus mājas par miera mirkliem nav ko sapņot: par sabiedrisko statusu, profesionālo

varēšanu un publisko tēlu nāksies pierādīt sevi konkurences apstākļos.

Svariem, iespējams, ne pēc pašu iniciatīvas ar pilnu atdevi nāksies risināt jautājumus, kas saistīti ar ģimeni un dzīvesvietu. Jāiesaistās remontā, jāpalīdz vecākiem vai jāpaveic vēl kāds kā no gaisa novēlies darbiņš. Partnerattiecībās – tikai mieru!

Skorpioniem iespējamo fizisko kausu visticamākais iemesls būs iekšēja nespēja sadzīvot ar sevi, tādēļ īpaši jāpūlējās par garīgo labsajūtu. Pastaigas svaigā gaisā, fiziskas aktivitātes, gardas maltītes vai kas cits, kas sagādā prieku, nevajag liegt.

Strēlniekiem labprāt gribētos laiski gozēties saulītē jūras krastā kādā siltākā zemē, bet reti kurš to varēs atļauties. Pirmkārt, tādēļ, ka naudas maciņš pagājušajā mēnesī krietni patukšots, otrkārt, – profesionālajā sfērā ieguldītais būs

pamats nākotnes naudas āderei.

Mežāžiem ar dzīvesvietu un lielām materiālām vērtībām saistītus lēmumus ieteicams krietni apdomāt, neko nesasteidzot. Kad gribas straujā tempā graut, pārdot, uzlabot, mainīt un labiekārtot, jāskaita līdz desmit, jāaprunājas ar gudriem ļaudīm un tad vēlreiz visu jāpārdomā. Ūdensvīriem visa veida partnerattiecībās, kas nav stabilas, šis būs pārbaudījumu laiks. Viss var izskatīties tikai melns vai balts, tādēļ gribēsies izlemt un pateikt galavārdu, kādiem kompromisiem esat gatavs, bet ar ko vairs neesat mierā.

Zivīm aktivizēsies sociālā dzīve: darba dēļ padzīsušu saikņu atjaunošana ar draugiem, dalība projektos, kādā klubā vai biedrībā. Popularitāte sekos pa pēdām, var būt laba darba un publicitātes piedāvājumi, kas jāizmanto uz pilnu jaudu.